

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Laikraštis,
Eina kas ketvirtadienis
Prenumer. kaina metams \$1.50
Užrubėlyje \$2.50
Pavieni numeriai 3c
"SAVAITINIS DRAUGAS"
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel Drover 6114.

SAVAITINIS DRAUGAS

LIETUVIŲ KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lithuanian Catholic Weekly
Published every Thursday by
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 6114.
Yearly subscription in U. S.
\$1.50; Foreign countries \$2.50.
Single copy 3c.

Metai-Vol.-VIII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 3 D. RUGPJŪČIO (AUG.) 1916 M.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

No. 31

"DEUTSCHLAND" IŠPLAUKE

"DEUTSCHLAND" IŠPLAUKĖ IŠ BALTIMORE.

BALTIMORE, MD. — Vokiečių prekybinė nardančioji laivė rugpjūčio 1 dieną, 5:40 vakare, apleido vietinį uostą ir nuplaukė Chesapeake užlaja į Atlantiko vandenyną. Plaukia į Vokietiją. Kiek jinai su savimi gabenasi prekių ir aukso, kol kas nepaskelbta. Ties užlaja "Deutschland" luteriuoja gaip kokie vilkai 8 anglų ir francūzų karės laivai. Laivai sau pagelbon turi hydroplanus. Laivės kapitonas Koenig apleizdamas uostą tvirtino, kad jis laivę panardysias ir apačia karės laivų sau laimingai nuplauksias.

AUSTRAI APLEIDŽIA LVOVĄ.

Londonas. — Iš Vienos parėjo žinios, kad austrai vengrai jau galutinai pasirušę apleisti Galicijos sostinę Lvovą. Visoki karės ir kitoki medega jau išgabenta iš miesto. Vienos dienraštis "Neue Freie Presse" be to tvirtina, kad jau išsikraustė iš Lvovo visi gyventojai.

VOKIEČIAI PASITRAUKIA IŠ KOVELIO.

Londonas. — Anot gautų žinių Ryme, vokiečiai kraustosi iš Volynijos miesto Kovelio. Sunkioji artilerija valgių ir amunicijos sandėliai jau iškraustyta.

Vladimir - Volinski miestą vokiečiai jau visiškai apleido.

Rusų karės kritikai tvirtina, kad kuomet rusai paims Lvovą ir Kovelį, tuomet ir von Hindenburg bus priverstas pasitraukti nuo Rygos, o Bavarijos princas — nuo Nišio pilių.

LIETUVA IR LENKIJA TURĖSIANČIOS MAISTO.

Washington. — Vokietijos vyriausybė čionai pranešė, jogei ji nesutinkanti su Anglijos plenais šelpti maistui badaujančius Lenkijos ir Lietuvos gyventojus. Nesutinkanti todėl, nes norima minėtuose užimtuose kraštuose sumažinti vokiečių autoritetą. Vokietija taip pat praneša, kad dabar Lietuvoje ir Lenkijoje gyventojų kad ir negeriausias stovis delei maisto trukumo, bet už poros mėnesių jie turėsia maisto pakaktinai, nes ten užderėjimai esą kuopnikaušai.

GEN. BOTHMER'IO ARMĖJA ATKIRSTA.

Londonas. — Ryme aptu rėta bevieliu telegrafu žinia, kad austrų generolo von Bothmer armiją rusai atkirtę Galicijoje ir vargiai jis pasprukęs iš užtaisytų spąstų. Kuomet rusai paėmė Brody miestą, kazokų divizija sunaikinusi svarbiausią geležinkelio liniją tos austrų armijos užpakalyje.

ATKIRTO AUSTRUS NUO VOKIEČIŲ.

Londonas. — Iš Petrogrado gauta žinia, kad rusų armijos jau atsidurusios netoli Vladimir - Volinski miesto. Ten atkirtusios austrų armijos nuo vokiečių armijų. Be to rusų armijos varuose nuo Bučach perėjusios per Zlota Lipa upę.

PAŠVENTĖ TRIS DIVIZIJAS.

Petrogradas. — Austrijos pašventė tris savo kariuomenės divizijas apginti nuo rusų Brody miestą. Bet n...

ko negelbėjo tos austrų pastangos. Iš trijų divizijų mažai gyvų karių tepaliko. O ir šitie visi papuolė nelaisvėn rusams. Pabėgusius iš Brody austrus rusų uzrai nusivijo net ligi Polturovka upės. Austrai kariiviai, išvakaro prieš rusų inčijimą miestą, apipilė visus krautus. Rusai atrado daug girtų austrų karių.

ATMUŠTA 16 VOKIEČIŲ KONTRATAKŲ.

Paryžius. — Liepos 30 ir 31 d. Somme apskrityje, Francijoje, vokiečiai buvo stoje užpuoliman prieš francūzus ir anglus. Bet šitie atmušė net 16 vokiečių pašėlusiu užpuolimu tarpe Hem miško ir Somme upės Smarkų mušiai seka aplink Verdun.

ZEPELINAI UŽPUOLĖ ANGLIJĄ.

Londonas. — Prieš rugpjūčio 1 d. naktį 6 ar 7 vokiečių orlaiviai zeppelinai buvo užpuolę Anglijos rytinius pakraščius. Bet anglų akumai neleido jiems išvyti ten pragaistingo bombomis veikimo. Nepadaryta okių nuostolių. Spėjama, kad anglų armotomis vienas zeppelinas net pažeistas.

KARĖS LAIVYNŲ NUOSTOLIAI.

Berlynas. — Rugpjūčio 1 dieną vokiečių karės laivyno ministerija paskelbė statistiką apie nuostolius jūrase nuo karės pradžios. Vokiečiai tvirtina, kad sąjungininkai praradę viso 49 karės laivus intilpimo 562,000 tonų. Iš to skaitliaus tik viena D. Britanija netekusi karės laivų 485,000 tonų. Gi Vokietija su savo talkininkais netekusi 80 karės laivų su 100,000 tonų intilpimu. D. Britanija praradusi 11

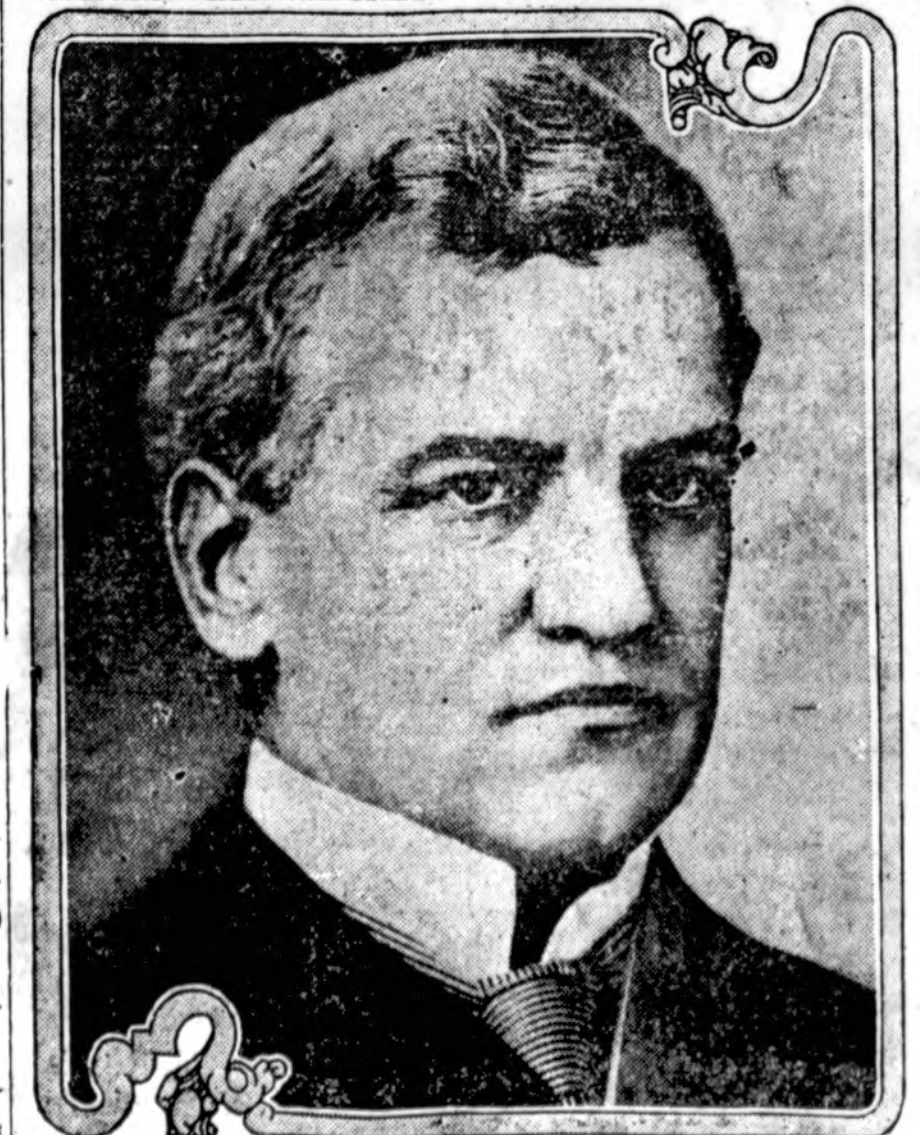
didžiulių laivų, 17 šarvuotų skraiduolių ir 12 lengvų skraiduolių.

Vokiečių ir austrų nardančios laivės nuskandinusios 1,303 prekybinius laivus, 2,000,574 tonų intilpimo.

Be to vokiečiai tuo savo oficialiu pranešimu sako, kad 38-se atsitikimuose sąjungininkų prekybiniai garlaiviai peržengę tarptautines teises, nes buvę neteisėtai užpuolę jų nardančias laives.

KARĖS SUKAKTUVĖS PARYŽIUJE.

Paryžius. — Rugpjūčio 1 dieną čia paminėta pasibaigę antrieji metai karės nuo laiko, kuomet Vokietija paskelbė karę Rusijai. Francūzų laikraščiai sukaktuvių paminėjimui padėjo ilgus straipsnius žymesniųjų Europos diplomatų. Rusijos pirmininkas Sturmeris rašo, kad kuomet sąjungininkai pradeda trečiuosius karės metus, Rusijos vyriausybė išnaujo pasaulį pirmenybę.

J. H. Clark iš Clevelando, kurį prezidentas Wilson paskyrė viršausiojo Sav. V. teismo teisėju viešon pasitraukusio Hughes.

Protestonu padeka šventajam Tėvui

Danijos didžiųjų ponios protestonės šiomis dienomis nusuntė šventajam Tėvui Benediktui XV širdingus padėkavojimus, už popėžiaus prakilnų veikimą, sustabdyti karę ir už jo garbingas pastangas — palengvinti vargus kentančiai žmonijai.

Bedieviai laisvamaniai ir socialistai, matydami, kad pagaliau ir protestonai ima gerbti popėžių už tokį prakilnų jo darbavimos, galvą sau suka ir džiovina savo smegenis, mąstydami, kaip čia be pažemins Bažnyčia.

Bet žmonės jau aiškiai ima suprasti tų bedievių bei socialistų niekšystes, delto vargiai jiems bepavyks tie tamsūs jų darbeliai.

NETEKĘ 350,000 KAREIVIŲ IR OFICIERIŲ.

Berlynas. — Vokietijos generalis štabas skelbia, kad francūzai ir anglai nuo pradžios užpuolimo iki dabar Somme apskrityje netekę 350,000 savo karių ir oficerių. Vokiečių nuostoliai esą daug mažesni.

NEGYVUOJA DU AUSTRIJOS PULKU.

Paryžius. — Francijos vyriausybė oficialiai paskelbė, kad Austrijos veikiančioje kariuomenėje panaikinta du pulku. Vienas tų pulkų, susidedas iš magiarų ir vengrų, sukėlęs maištus. 217 karių už tai sušaudyta, gikiti paskirstyti po įvairius pulkus. Kito pulko 123 kariiviai pabėgo nuo rusų iš mušio lauko. Visi jie sušaudyti. Šitie taip pat paskirstyti po kitus pulkus.

NIEZALEZNINKAMS NEBESISEKA.

Anglų laikraštis Scranton Times liepos 29 d., 1916 praneša labai įdomią žinią apie lenkus niezalezninkus.

Lenkų tamsuolių ir niekšų burys pakėlė maištą, užsispyrė atsiskirti nuo katalikų bažnyčios Dupoint ir suverti savo naują "viera", arba, kitaip sakant, niezalezninkų bažnyčią ir parapiją.

Bet teisėjas Fules atsiskakė išduoti tiems atskalamams čarterį.

Mat jau ir anglai pažino tuos žmonių apgaudinėjus niezalezninkus. Kada susipras musieji žmonės ir kada jie išgūs iš savo tarpo tuos mulkintojus!...

"Darbininko" kurstymai

"Darbininkas" paskelbė Montvilos šitoki prierašą: ...kad "Draugas" mūsų raštų nei atsišaukimų netalpi, no, tai malonėkite gerb. "Darbininko" red. duoti vietos nors per du "Darbininko" numerius".

Taip, "Draugas" netalpi na susivienijimo sąnarių raštų, nes "Draugas" nėra susivienijimo organu ir ne "Draugui" tesiučiama tuos atsišaukimus. Susivienijimo organu yra "Savaitinis Draugas". Ten KAIP TIK IR YRA TAS ATSIŠAUKIMAS PADĖTAS. Žiūrėk "Savaitinis Draugas" No. 30, lakštas 6 pirmoje vietoje. Jei taip, tai mes klausame, kokiu būdu "Darbininkas" drista platinti savo skaitytojų tarpe tokias neteisingas žinias ir tokius pasmerktinus kurstymus?

Mes nededame tik neteisingų įtarlojimų ir šmeižtų. Gi visus kitus raštus dedame, kaip tai išreiškė savo norą 31 susivienijimo seimas.

LIETUVOS REIKALAI

LIETUVA, TĖVYNĖ

MUSŲ!

„Išsiblaškę mes po
svietą,
Nenustosim tau mylėt.“

Vai smagiai gyvenosi Lietuvoje-pastaraisiais laikais prieš karę. Lietuviai visuomeniškas gyvenimas, pirmaslopintas, virte virė, kunkiliavo.

Po rusų su japonais karės mes įgavome truputį daugiau liuosybės, geležiniai pančiai jau nebe taip skaudžiai mus vargino. Pranyko nelemtieji laikai kuomet žandarai prie šventoriaus vartų atiminėjo „Szal-tinij“, kuomet valsčiuose ir mokyklose kabojo lentelės su parašu „po litovsko govorit strogo vosproščajetsia“ (lietuviškai kalbėti griežtai draudžiama). Gave spaudą, mes tvirtai paėmėm į rankas šį ginklą ir tiksliai naudojome savo tėvynės švietimui.

Jūs, gerbiamieji, kurie senai iškeliavote iš Lietuvos, kurie palikote ten tik medinę žagrę ir kazoko „nagiką“, nepažinę butute Lietuvos po spaudos atgavimą. Kitokia dvasia viešpatavo jūsų mylimoje padangėje, kitokiais rubais pasidailę jūsų apleistoji tėviškė. Pilka Lietuvos žemelė pradėjo purenti geležinis plugas, parugėje suužė pjaunamos mašinos, sodžiuose vietoje karčemų įsisteigė mokyklos, knygynai, draugijos. Žmonės ėjo kaskart turtingyn, rungčioms mokino savo vaikelius, pirkto kningas skaitė laikraščius, gerino ukę, kibo į prekybą ir tt.

O čia įvairūs suvažiavimai, parodos, teatrai! Juk dar visai neseniai to Lietuvoje nebuvo, apie tai tik svaįjota...

Tikėjomės, kad ta mūsų mylimoji ilgai kankinama šale greit privys kitas Europos tautas, kurios šiandien gali pasidžiaugti savo kultūra, daile, pramonija.

Tikėjomės ir dirbome...

Bet šit ištiko didžioji Europos karė. Lietuva pirmoji pajuto skaudžią karės leteną. Mūsų tėvynę apsiutė ugnis ir dumai.

Kur buvo mūsų mokyklos, mūsų gimstančios pramonės įstaigos, mūsų draugijos ir kiti kultūros židiniai, ten dabar beriošos nudęgė kaminais, ten merdėja sužeistieji, ten kasa kapus lavonams...

Per kelius mėnesius tie diegeliai įanosios mūsų kultūros liko sunaikinti, išruti. Iš visko, ką mes turėjome, kas mums taip brangiai kaštavo, liko tik griuvėsiai — liudytojai pirm buvusio čia gyvenimo, liko tik šimtai tukstančių apdriskusių, nualintų tautiečių, kurie rankas ištisė prašo kasdieninės

juodos duonos...

Zuvo viskas Lietuvoje. Zuvo darbas, mokslas, pasišventimas, lėšos visų tų mūsų darbininkų — veikėjų, kurie ant aukuro savosios tėvynės dėjo viską, ką turėjo, davė viską, ką galėjo duoti.

Ir vėl užmirė mūsų tautos galingas atgimimo akordas ir vėl beširdis likimas blaško ją ties prapulties krantu...

Nelaiminga ta mūsų tėvynė! Krauju ir ugnimi raišyta jos istorija. Tarytum visas pasaulis jai laimės pa-vydi. Tiesiog sunku žmogaus protui įsivaizdinti, kokia didelė nelaimė patiko mūsų šali: nuo Vyštyčio kalnų iki Baltijos jurių ar-motų šoviniai nušlavė mūsų sodžius, miestus, vienimūsų viengėnčiai žūna nuo kardo grūntinių laukuose. kiti žūna nuo bado, ligų, treti nuo kitų karės palydovų. Lietuviai išsklaidyti po svetimas šalis nieko nežino apie savuosius, likusius tėvynėje, nežino kas gyvas, kas pavėlė. Neveltui poetas, prisiminęs Lietuvos vargus, verkia:

Lietuva, tau lemta sunkiausia dalis:

Likimas išburė,
Tau scielvartų jurę.
Gyvenimas tavo be ryto na-

Ant amžino kapo
Erškėčiai be lapo
Po kryžium — našlaičiai iš-
verkę akis

Bet niekad Lietuva nebuvo tokiam pavojui, kokiame ji atsidurė dabar. Niekad jai taip opiai negresė klausimas: būti ar nebūti, kaip jis gresia dabar.

Zinios iš Lietuvos nuolat skelbia, kad ten bado šmėkla nuolat darosi baisesnė, kad žmonės pradeda valgyti arkliną, žiurkes, medžių žieves, šaknis. Žinoma, gal nevisos tos žinios teisingos, bet, kad ten skurdžiai žmonės gyvenasi — dviejų nuomonių būti negali. Be to ant mūsų brangiausio turto — žemės kesinas svetintaučiai, kolonizacija — mir-tis Lietuvai. Nesnaudžia ir mūsų „broliai“ — lenkai. Jie steigia Lietuvoje mokyklas, draugijas, uoliai lenkina mūsų jaunąją kartą. Atremti jų pastangas — nėra kam.

Negeriau ir su lietuviais, kurie dabar gyvena svetimos šalyse. Vieni iš jų žūsta svetimų jurių gaivale, kiti skursta, badauja, treti vaidijasi, sėja derlingoje dirvoje neapykantą, neužsiti-kėjimą...

Zodžiu sakant iš visur vargas mus čiučiuoja, skur-das glamonėja.

Bet kančių dusavimais nepalengvinsime, pračties žodžiais neatitaisysime. Jei norime gyventi, turime dirbti, turime tvirti ateitį. Kas nedirba, tas žūna.

Pirmų pirmausių reikia gelbėti tuos mūsų brolius, kurie badauja, kurie neturi „nei kąsni, nei trupinio duonos sauso“. Auka geros valios veiksmas. Varu vieno negalime priver-

sti aukauti. Bet kiekvie-nas, kuris turi galvoje pro-tą, o krutinėje — širdį, pri-valo neužmiršti badaujan-čių.

Rinkinas aukų nukentė-jusiems del karės privalo būti svarbiausiu šių dienų o-balsiu.

Lietuva badauja!
Lietuviai neturi ko valgy-ti!

Kas gali būti baisiau žo-lžio „badas“, kuris naikina šeimynas, miestus, tau-tas, kuris žmogų paverčia į ryvulį, išplėšia iš jo visus švelnius, augštesnius jaus-mus...

Susimylekime ant badau-jančių!

Duokime, šelpkime, nesi-gailėkime. Darbas skubus, kiekviena valanda brangi. Neatidėliokime šelpimo. Sa-koma, kas greitai duoda, tas du kart duoda, tam ir du kart ačiū.

Nei ant valandėlės neuž-mirškime šio svarbiausio reikalo.

Vaizdas badaujančios Lie-tuvos te per visą gyvenimą kankina tą, kuris atsisa-kė sušelpiti mirštantį nuo bado viengentį.

Skaidu jam bus ir klupo-ti ant kapo savo giminių, kuriuos jis, nedėkingasis, apleido sunkmetyje.

Iš nedidelių plytelių pa-stato didelius namus, iš ma-žų versmelių pasidaro di-delės upės, iš mažų at-skių darbėlių susitveria di-delis, gražus darbas. Užtat, nėra reikalo ir mums nusi-minti. Nors mūsų nedaug tėra, nors mes esame silpni, neturtingi, bet jeigu mes vi-si dirbsime, jeigu mes gel-bėsime tėvynę, mes ją išgel-bėsime. Tik norų, gerų no-rų — o visas sunkenybes pergalėsime.

Lietuviai dabar laiko bran-dos kvotinus. Jeigu jie ne-iširs, neišklys tarp svetimų-jų, jeigu jie neišsizadės sa-vo brolių nelaimėje, je tuoi-ni parodys, kad verti geres-nės ateities ir jos beabejo sulauks.

Tik gyvieji vilties nenu-stokite. Gyvam gyvybė pri-valo rūpėti. Selpdami Lie-tuvą, kalbėkime apie ją sve-tintaučiams, aiškinkime pa-sauliui savo šalies didžio-čius reikalus, labiau bran-ginkime jos tradicijas.

Juk „ar laiminga, ar var-guose — visados motuše“.

Geram sunui motina visa-dos brangi ar ji deimantais pasidabinusi, ar ji dėvi su-lopą sijoną.

Viskas žuvo Lietuvoje... Bet jeigu nežus mūsų meilė prie tėvynės, jeigu mes ne-išsizadėsime savo kalbos, budo, mes nežusime, mes gy-vensime, gyvens ir Lietu-va.

O tuomet vėl bus smagu Lietuvoje.

Tuomet mes dar garsiau galėsime sušukti:

Lietuva, tėvynė mūsų!

K. G.

NAUJI LIETUVIŲ KUNIGAI EUROPOJE.

J. M. Seinų vyskupas Ka-rosas Petrograde šiomis die-

nomis savo namų kaplyčio-je išventė kunigus: Seinų vyskupijos dijakoną Sim. Drangelį ir Mogilevo vys-kupijos dijakoną Ant. Juo-čių.

Ivairios Zinios

KARIŠKOS JEGOS CENTRALINIŲ VALSTIJŲ.

Vokietija, sulyg švediškų laikraščių, turi dabar 6,350,000 kareivių. Tame skaičiuje: vakarų fronte — 2,000,000, rytų — 900,000, Bal-kanuose — 50,000, rezervai — 400,000, tvirtovėse — 1,000,000, besimokinančių ir išgijančių 2,000,000.

Austro - Vengrija išviso šiuo laiku turinti 3,200,000 kareivių. Tame skaičiuje: italų fronte — 800,000, Bal-kanuose — 100,000, tvirto-vėse ir užpakalio tarnyba — 500,000, besimokinančių ir išgijančių — 1,000,000.

Turkija dabar turi 1,700,000. Kaukazo fronte ji lai-ko 500,000, rezervose — 500,000, išgijančių ir besimoku-nančių — 500,000.

Bulgarija gi išviso te-turi 600,000 kareivių. Balka-nų fronte — 500,000, rezervose — 50,000, pagijančių ir besimokinančių — 150,000.

Išviso-gi Vokietija, Aus-trija, Turkija ir Bulgarija turi 11,850,000 kareivių.

ATLYGINIMAS UŽ KARĖS NUOSTOLIUS.

Rusijos finansų ministeri-ja dabar svarsto sumanymą apie atlyginimą karės nuo-stolių. Daugumas sąnarių pripažįsta, kad visi nuosto-liai gyventojams privalo but atlyginti. Atlyginimo gali-na bus reikalauji per vieny-metų laiką nuo dienos pasi-baigimo karės. Norint gau-ti atlyginimą lig 500 rublių reikės kreipties į pavieto at-lyginimo komitetus. Dide-snes sumas išmokėsia augš-tesnieji komitetai.

RASPUTINAS GYVAS, SVEIKAS IR GALINGAS?

„Russkoje Slovo“ (Ame-ikos) praneša, kad žinios iš Petrogrado skelbia, jog paskalos apie Rasputino nu-žudymą esančios neteisin-gos. Rasputinas lig šiol tē-begyvenas ir turis didelę i-tekme caru rumuose.

SERBAI VERČIAM! BULGARUS.

Visose serbų mokyklose e-santi priverstinai mokinama bulgarų kalba. Kaikuriose vietose serbų kalba visai iš-vytą iš mokslo įstaigų. Daug uždaryta serbų knin-gynų.

L. R. K. PILNŲJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIK. 2 KUOPA,

Bulgarijos švietimo mini-steris Pečevas, važinėjęs po Serbiją, su pasigerėjimu pranešė korespondentams, kad tautinimas serbų seka-si ir jis tikisi, kad per 2 - 3 metus visi serbai kalbės bul-gariškai.

KARĖ TURBUT DAR NEGREIT PASIBAIGS.

Vienas Rusijos ministeris laikraščių korespondentams šit ką pasakė:

„Kalbos apie taiką dabar yra dvigubai bergždžios: vo-kiečiai nepergalėjo — tai ai-šku. Vadinas, jie nieko ne-gali reikalauji. Mes gi pa-staraisiais laikais tik žen-giame prie pergalės. Todel kalbėti apie taiką ir mums peranksti. Karė gai baig-sis tik tada, kai visi prieš-i-ninko užkariauti kraštai bus atimti atgal ir visi mūsų reikalavimai išpildyti“.

SUSIRGO ŠV. TĖVO PASIUNTINYS.

Sventindamas šv. Onos vienuolyną Scrantone, Pa., staiga susirgo šv. Tėvo pasi-untinys antvyskapis Bon-zanó.

IŠDUOS PROFESORIŲ MEREŽKOVSKI.

Rusijos profesorius Mere-žkovskis, atsižymėjęs labai nešvariomis piktadarybėmis, i ožgud sąmsnuų seurepofų Sveicarija. Rusų vyriausy-bė neseniai kreipėsi prie Svei-carijos, prašydama išduoti piktadarį profesorių. Kal-bama, kad Sveicarija suti-ko tą padaryti.

SUCHOMLINOV ARTI PA-MIŠIMO.

Neseniai burelis gydytojų atlanke buvusį Rusijos ka-rės ministerį generolą Su-chomlinovą, kuris už savo sukytybes uždarytas į kalėji-mą. Gydytojai sako, kad Suchomlinovas arti pamiši-mo. Jo protas kaskart žy-niai silpnėja.

VOKIEČIAI STUDENTAI PRIE GINKLO.

Vokiečių armijoje dabar yra 56,000 studentų. Išviso augštesnioje Vokietijos mo-lyklose mokinosi 64,000 stu-dentų. Tokiuo budu prie kningos pasiliko tik 8,000 jaunuolių, kiti gi kningą pa-mainė šautuvu.

FRANCUZŲ IR ANGLŲ NUOSTOLIAI.

Per pastarąsias tris sava-itės anglai neteko 200,000 žmonių, o francuzai — 162,000. Anglų oficerių per tą laiką užmušta 4,333.

ESPERANTISTŲ SUVAŽIAVIMAS.

Annapolyj šiomis dienomis prasidėjo 9 iš eilės su-važiavimas pasekėjų tarp-tautinės kalbos — esperan-to.

MOTINŲ PAREIGOS.

Kiekviena profesija, kiekviena darbas, stovis užde-da ant žmogaus kaikurias pareigas ir atsakomybę, apie kurias reikia turėti supрати-mas. Juo kas skaisčiau sa-vo atsakomybę supranta, tuo sąžiningiau ją ir pildo. At-sakomybė ir pareiga, tai ne-atiskiriamu supratimu.

Bet ne tik ten, kur rei-kalinga aukoti darbas, yra pareiga ir atsakomybė. Tai sutinkame kiekvienam mu-sų gyvenimo žingsnyj, kiekvienam pašaukime ir padėji-me.

Ir stebėtinai daiktas. I kaikuriuos svarbesniusius atsitikimus dažnai mes nei-domos neatkreipiame ir nei nepamastome apie savo pa-reigas ir atsakomybę.

Išeinanti už vyro mergai-tė, pavyzdin, labiaus susiru-pinusi tuo, ar ji įstengs pa-tikti savo vyrui, kaip jinai išrengs ir išpuos savo na-mus ir t. t. Bet rėta kuri jų pagalvoja apie tai, ar i-stengs garbingai išpildyti liuosa valią paimtas sau žno-nis ir motinos pareigas.

Kitos tautos lietuvius pra-lenkė tuo žvilgsniu. Imki-mie pavyzdžiui Japoniją. Ten kiekviena mergaitė, ne-žiurint ar ji bus turtinga ar bedina, paskutinius savo mokslo metus pašvenčia iš-intinai šeiminkavimo mo-kslui, rūbų siuvimui, vaikų auklėjimui.

Svarbiausiuoju šeimynoje šulu turi būti motina. Jinai už savo vaikus atsakanti prieš Dievą, prieš pačius vaikus ir visuomenę. Jinai taip-pat turi didžiausią in-ekmę į vaikų auklėjimą.

Kiekvienas sunus, kurs turėjo pagirtiną motiną, vi-sas gyvenimas užlaikys savo širdyje didžiausią pagarbą motinai ir seserims. Motina privalo bernai-čiams skiepti tokias pat doras taisykles, kokios yra skiepinamos mergaitėms.

ROSELAND, ILL.

Pilnoji blaivybė yra mu-sų prigimtas stovis, nes mes gemame blaivininkais. Gi svaigalų vartojimas yra ne-doras ir pasmerktinas pa-protys. Šituo papročiu daž-niausia užsikrečiame matant kitus geriant. Todel reikia šalinties tų vietų, kur svaigalai parduvinėjami ir tų na-mų, kur jie vartojami.

Pilnasis blaivininkas yra liuosas nuo visokių sveika-tai pavojų ir nuo gyvybės sutrumpinimo. Kad turėti gerą sveikatą, reikia būti pilnais blaivininkais. Nors žmogus, ipratęs gėriauti, iš-syk turi nukęsti daug nes-magumų norėdamas atpras-ti nuo gėralų, bet tie nesma-gumai yra laikini ir jie tuo-jaus praeina. Tik reikia tu-rėti stiprus noras ir gera va-lia, o nuo svaigalų vartoji-mo nesunku atparsti. Kaip atprasi, veik pajusi sveika-tos pagerėjimą ir suprasi šio gyvenimo prakilnumą.

Visiems visur reikia su-brusti kovon prieš didžiau-sią žmonijos nevidoną alko-holį. Visiems lietuviams pravartu įstoti Pilnųjų Blai-ivininkų Sus-man.

I. Čepulis.

Nes dora yra viena ir sulyg jos visi turi gyventi ir elg-ties.

Taigi šituo žvilgsniu, mo-tinos atsakomybė yra di-džiausia.

Tokiais, motin, bus tavo vaikai, kokiais juos išauk-lėsi.

Emil.

TAUTOS FONDO RAŠTI-NĖS PRANEŠIMAS.

Naujas Tautos Fondo raš-tininkas jau grįžo Chicagon ir tvarko visus Centro raš-tinūs reikalus.

Sulyg Tautos Fondo sei-mo, Philadelphioje, nutari-mo, kningos turi būti veda-mos pagal skyrius, kad gali-na būtų paskelbti, kiek ku-ris skyrius surinko Lietu-vos sušelpimui pinigų. Ka-dangi pagal skyrius ligšiol nebuvo užvestų kningu, tai esame priversti kreipties į visus Tautos Fondo skyrius, idant jie teiktusi prisiųsti Centro raštininkui žinių: 1) kiek kuris T. Fondo sky-rius nuo pradžios savo vei-kimo surinko aukų, 2) kiek tų aukų prisiuntė Centru, 3) kiek išleido vietiniams sa-vo reikalams ir 4) kiek dar savo izde turi.

Visos tos žinios kuogrei-čiausia turi būti prisiųstos šiuo adresu:

Kazys Pakštas, Tautos Fondo raštininkas, 917 W. 33 rd st., Chicago, Ill.

IŠ KARES LAUKO

Bedieviu par- mazonu dar- beliai

Bedieviai, kurie vadinas franc — masonais arba kaip juos musų žmonės vadina parmazonais, neskundžia sau gražių vardų. Jie save vadina pirmieviais, tautininkais, pažangiais ir tt.

Siomis dienomis visos pasaulės bedievių parmazonų delegatai susirinko Ryme. Į susirinkimą atvyko iš Portugalijos ir vyriausysis parmazonų mistras Magalhes Lima.

Susirinkusieji bedievių delegatai tarėsi, ką bedaryti, kad popežius stengias sutaukinti kariaujančias valstijas, kad jis ir pats šelpia ir kitus ragina šelpti nuo karės nukentėjusius, kad jis išsirupino paliausoti iš nelaisvės sunkiai sužeistuosius kariaujančių šalių kareivius ir juos nusiųsti gydyties į gražiausią pasaulėje šalį, kuri vadinasi Sveicarija, Mat taip beveikdamas del žmonių labo, popežius nusipelnė visų meilę ir pagarbą. Susirinkusieji bedieviai tarėsi, kaip beįtikinti pasaulį, kad popežius yra žmonių didžiausia nelaimė, kaip besukelti prieš Bažnyčią žmonių neapykantą.

Nutarta dar labiau užsipludinėti ir dergti katalikų Bažnyčią ir kunigus.

Taigi iš tų tarybų visiems aišku, kad del bedievių geriau težnau milijonai nekalbėti kareiviu, teliejas žmonių kraujas latakais, temiršta varguose ir ašarose milijonai našlių ir našlaičių, tevaitoją nelaisvėje uždaryti sunkiai sužeistieji kareiviai, by tik žmonės neapkęstų popežiaus, Bažnyčios, katalikų tikėjimo.

Argi ne tą patį matome darant ir musų bedievių socialistus. Juk jie kartu su savo kalėdninku Andriu Bulota dergia draugiją nukentėjusiems del karės šelpti. Tais savo dergimais socialistai mažina aukų plaukimą. Reiškia delei lietuvių socialistų temiršta badu musų broliai, ir seseris ir seni tėveliai, temaldauja siratos nors plutos šnotelį. Kurs tydami nusiųsti draugijai aukų, jie tuo pačiu liepia užsikišti ausis, kad negirdėjus tų maldavimų, bet kad visus pinigus supilti į socialistų fondą. O tie pinigai beabejotės bus sunaudoti pirkti revolverius, bombas, kelti revoliuciją, žudyti žmones ir tuo budu vykinti socialistų rojų arba, teisingiau pasakius, įvesti žmonijai bjaurią vergiją.

DIDELIS GAISRAS PETROGRADE.

Berlynas. — "Local An-

zeiger gavo žinią, kad Petrograde šiomis dienomis ištikęs didelis gaisras. Sudegęs per Nevą tiltas jungiantis Petrogradą su Vasilio ostrovu (sala), kur yra svarbiausieji sostinės valdiški namai. Neva upėje sudegė 12 didelių garlaivių, kurių tarpe buvę keli transatlantiniai. Gaisras sunaikinęs ir dalį Putilovo dirbtuvių, kur dirbami ginklai ir amunicija.

Gaisras prasidėjęs nuo tilto, kuris vienu žygiu keliuose vietose ėmęs liepsnoti. Policija yra nuomonės, kad tai busi anarchoistų darbas. Anarchoistai kadangi grasinė sunaikinti visus valdiškuosius bustus Petrograde.

ANGLAI EINA PIRMYN SOMME APSKITYJ.

Londonas. — Kruvini mušiai seka anghų su vokiečiais penkių mylių ilgio frontu, nuo Pozieres ligi Longueval. Anglai tvirtina, kad jie keliose vietose eina pirmyn. Šitam fronte yra trečioji vokiečių apsigimimo linija, kurią anglai dabar daužo ir jau kaikurias vietas sutruškinę. Mušiai dar nepasibaigę Longueval miestelio gatvėse, kur anglams prisieina grumties taip baisiai, kaip ir paimtame miestelyje Pozieres.

Francuzai tuo tarpu be pasėkmių grumiasi aplink Peronne ir už Estrees miestelių. Daug geriaus francuzams sekasi prie Verduno. Jie ten keliose vietose stoje užpuoliman prieš vokiečius.

RUSAI SULAUŽĖ VOKIEČIŲ - AUSTRŲ FRONTĄ GALICIJOS IR VOLYNIOJ.

Londonas. — Liepos 28 d. ryte rusų armijos antpuoliu paėmė svarbų Galicijos miestą — tvirtovę Brody. Dar nežinia, kiek jiems ten teko nelaisvių ir grobio.

Vakaruose nuo Lucko, Volynioj, rusai nušlavė visą vokiečių - austrų apsigimimo liniją. Bėgančius šiaurį pusėn vokiečius - austrus vė jasi rusų raitarija. Sutruškinta vokiečių apsigimimo linija ir kloniuose upių Slo-nevka ir Boludrovka.

Vakaruose nuo Lucko rusai liepos 28 dieną paėmė nelaisvėn 55 vokiečių - austrų oficerius, jų tarpe 2 generolų ir 2 pulkininkų ir suvirš 9,000 kareivių. Be to paėmė 46 armotas.

Pietrytuose nuo Baranovičių seka dideli mušiai. Bet ten rusai eina pirmyn.

Visi tie rusų laimėjimai yra neišpasakytos vertės. Taip-pat ir moralio žvilgsniu labai brangintini ne tik rusams, bet ir jų talkininkams. Gi austras ir vokie-

Brody tvirtovė ir miestas stovi ant Rovno - Lvovo geležinkelio, už 58 mylių šiaur rytuose nuo Lvovo.

Petrograde neatsidžiaugia ma tokiais nepaprastais rusų armijų laimėjimais.

70,000 TURKŲ VENGRIJOJE.

Londonas. — Iš Lausanne, Sveicarijoje, praneša, kad i Vengrijos lygumas už Karpatų atgabenta 70,000 turkų, kurie austrams - vengrams pagelbėsiai apginti Vengriją nuo rusų užpuolimo.

RUSAI BRIAUJAS ANT KOVELIO IR ANT LEMBERGO.

Petrogradas. — Anot oficialio rusų pranešimo, Stokholmo upės frontu rusai eina pirmyn. Liepos 31 dieną ten rusams tekę dar suvirš tukstančio nelaisvių, kurių tarpe esąs vienas pulkininkas su savo štabu ir šiaip 21 oficeris.

Kovelio fronte seka dideli mušiai.

Brody apylinkėse rusai austrus nuginę net ligi Graberka ir Seret upių. Austrai sunkiųjų artilerija buvę tepradėję bombarduoti Brody miestą. Bet veikiai buvę nutildyti.

Baranovičių apylinkėse, Lietuvoj, seka artilerijų dvikova.

ANGLAI PAĖMĖ POZIERES PO 72 VALANDŲ MUŠIO.

Londonas. — Po 72 valandų nuožmaus mušio anglai pagaliau paėmė iš vokiečių visą Pozieres miestelį, Somme apskirtyj, Francijoje. Apie tai čionai oficialiai paskelbta liepos 26 dieną. Vokiečiai per 72 valandas gynėsi, prisidengdami murinių namų griuvėsiais. Bet australiečiai įveikė juos.

Pozieres guli i pietvakarus nuo Bapaume miesto. Per jį eina svarbus vieškeliai - plentai Albert - Bapaume ir Thiepval - Longueval.

Vakaruose nuo Pozieres anglai paėmė iš vokiečių dvistiprias dalis apkasų. Tarpe paimtų ten nelaisvėn vokiečių yra 5 oficeriai.

Anglai paėmę Pozieres, atidarė sau kelią į Martinpuich augštumas, kurios dabar jau apsiaučiamos. Be to Pozieres anglams atidarė kelią eiti pirmyn frontu nuo čia ligi Thiepval, kur dabar visos vokiečių pozicijos griauamos sunkiomis armotomis.

Pietuose nuo Somme francuzams pasisekė atimti iš vokiečių apdrutintus vienus namus pietrytuose nuo Estrees miestelio. Ten francuzams tekę keliolika nelaisvių.

IŠ MUŠIO POZIERES MIESTELIJ.

Londonas. — Vienas sužeistas anghų oficeris, kurs dalyvavo mušy prieš vokiečius Pozieres miestelyj, Francijoje, štai ką pasakoją:

"Nedėlios ryte anksti po smarkiam armotų bombardavimui, anghų pėstininkams isakyta stoti atakon ir antpuoliu paimti Pozieres miestelį. Pėstininkai akimirkoj leidosi miestelio link ir veikiai be didelių sunkiųjų paėmė pirmutinius iš krašto namus. Prieš pat dvyliką dienos vokiečiai stojo kontratakon. Jų užpuolimas buvo nepaprastas, nebe vilties, kadangi jų drąsa buvo padilginama kokiuo tai eteru.

"Čia šautuvai nebuvo naudojami, tik durtuvai, peiliai, revolveriai, kardai ir rankinės granatos. Didžiūma vokiečių buvo apsiginklavę buožėmis, i kurias prikalta smailiais galais vinių. Tokiais įnagiais Francijoje naudojasi apašai (plėšikai), bet ne kareiviai. Mačiau, kaip vienas vokiečių oficeris tokia buožė norėjo kirsti sužeistą anghų oficeri. Bet šis pirm laiko vokiečių revolveriu nušovė.

"Vienam apgriautam name vokiečių burys buvo iškraustęs su kulkasvaidžiu. Australiečiai juos lig vienam išbadė durtuvais.

"Mačiau dviejų oficerių dvikovą. Anghų leitenantas mušio metu kardu kirto i petį bavariečių kapitonui. Šis paleido leitenanto pilvan kulipką iš revolverio. Leitenantas pakrito, bet staiga, atgavęs sąmonę, vėl kardu sviedė kapitonui i galvą. Šis smugis pakirto bavariečio gyvybę. Neužilgo mirė ir leitenantas.

"7 valandą vakare anglai jau buvo paėmę tris ketvirtadalius miestelio".

RUSAI EINA PIRMYN GALICIJOS IR VOLYNIOJ.

Londonas. — Nuo Kovelio fronto ligi Dniestro pietinio apskričio 150 mylių ilgio linija rusai nesulaikomai veržiasi pirmyn. Jie grasia kaip pačiam Kovelini, taip Vladimir - Volinskiui, Galicijos sostinės Lvovui ir kitiems svarbesniems vokiečių austrų seniau užimtiems miestams.

Be to rusai jau pasivarę ir arėliau Stanislaui miesto, Galicijoje. Šiam mieste yra geležinkelio centras. Per šitą miestą vokiečių - austrų armijoms i Lvovą ir i kitur gabinama amunicija ir provizija. Ir Petrogrado praneša, kad rusai nuo Stanislaui miesto yra tik už 15 anghų mylių.

Pracitą pėtnyčią ir subatą rusai Volynioj ir Galicijoje laimėjo tiek daug, kaip dar nekuomet. Jie užėmė Brody, paėmė nelaisvėn suvirš 32,000 vokiečių ir austrų kareivių 75 armotas ir daug amunicijos. Tarpe paimtų nelaisvių oficerių esą du generolai.

ATIDAI. Naujas Veikalas, Surengtas Vienam Balsui ir Piano MEILĖ

Jau išėjo iš spaudos. Muzika A. Aleksandravičiaus. Žodžiai L. Šilelio. Kaina 40c. Gaunama "Draugo" Knygynne. Pinigai galima siųsti krasos ženkleliais.

REIKALINGI VAZINĖJANTI AGENTAI.

Kiekvienam mieste važinėti ir rodyti naują 1916 "RANGER" modelį. Rašykite susipažinimui su mūsų specialiu pasiūlymu.

PRISTATOMAS DYKAI del 30 dienų išmėginimo. Klausk del didelio katalogo ir paaiškinimų stebuklingiausio pasiūlymo, kuomet nors dar ryto ant dviračio. Jus busite nustebinti mūsų mažomis kainomis ir pažymėtomis išlygomis.

94 RUSYS sulgė didumo ir spalvos Ranger dviračių. Piliainsios vios Amerikoje. Kiti garantuoti modeliai \$11.95, \$14.75, ir \$17.50. Keletas gery vartotų dviračių, paimtų išpardavimui nuo \$3.00 iki \$8.00.

Sinos lemputės, ratai ir visos reikalingos dalys už pusę paprastos kainos. Nepirk dviračio, kol negausi mūsų katalogo. Rašyk dabar.

MEAD CYCLE CO. Dept. A-334 CHICAGO, ILL.

"Tautos Rytas"

Mėnesinis Blaivininkų Laikraštis 1 puslapių didumo. Kainuoja metams 50 c.

Adresas:

Rev. J. Valaitis

28 Cherry St.

Shamokin, Pa.

Jei nori turėti gerą ir pigų laikraštį, užsirašyk

"Santauka"

Mokslu, politikos, poezijos ir satyros savaitinis laikraštis.

"SANTAUKOJE" telpa įvairių įvairiausių viso pasaulio bėgančios žinios.

"SANTAUKOJE" teipa taipgi tyri mokslo straipsniai, poezija, vaizdeliai ir sveiki juokai.

"SANTAUKA" eina tautiškoje-katalikiškoje dvasioje.

"SANTAUKA" leidžia P. Szukys.

"SANTAUKOS" kaina metams \$1.00. Pusmečiui 65c.

Pavienis num. 3c.

Sijsdami prenumeratą, korespondencijas, laiškų ir kreipdamiesi su visokiais reikalais adresuokite:

"SANTAUKA"

2120 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio

Plymouth National BANK

Plymouth, Pa.

Kapitalas su pėrviršiu \$165,000.00.

Sitoji Banka prižiurima Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, iždininkas.

Mandagus patarnavimas.

Svarbi žinia West Sidiečiams.

Kas iš West Side'čių užsinaikias "DRAUGĄ", užmokėdamas \$3.00, gaus dovanu didžiulį Amerikos lietuvių "Metraštį" per mane metams dieraštį arba per metus dvisavaitinį laikraštį "Tikyba ir Dora".

Užsimokėjęs \$3.50, gaus per ištisius metus dienraštį "Draugą" ir mėnesinį juokų laikraštį "Žvirblį".

Nauduokitės gera progai!

P. CIBULSKIS,

2112 W. 21 Pl. Chicago, Ill.

JUS GALETE ISAUGITI PLAUKUS

Ar slinka jums plaukai? Ar pradėjo jūsu plaukai nuo metu? Ar užkresti kokias nors ne sveikumas ir limptai jie? Ar randas plaukotes, nleas odos galvos? Ar plaukai, bet pradėję plikti? Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu lie. At stenkites apsaugoti jous. Užsakykite lietuviško knygyne jous prigimtas kaitis: "TEISYBE APIE PLAUKUS".

Parašyta europos garšingo specialisto, kurioje randas įvairius žinios: Gražybę plaukų, sudėtingas plauko ir odos galvos. Prieš ties slinkimo plauku ir žilumas—Kny užimkty sveikata ir išauzinti plaukus, ir kaip tai i penkis savitus tureti gražius plaukus.—Žili plaukai.—Barada.—ir deka vones nuo užgnedintų klytu.

GYDYMAS DYKAI. Mes galime pėrtikrenti kiekvieną, kad gydytose CALVARYA suimto slinkimo plauku prašaliam plaukotes ir augina gražius plaukus už 10 centu arba krasos mērkams prisitūti sukti su jous antrašt. Mes išauzome kiekvienam dolerine dežute Calvazura—os N. i ir knygyne "Teisybe Apie Plaukus" išpūskite žemiam atspausdintą kuponą ir siųskite šimden.

Box 537, Union, N. Y. UNION LABORATORY.

Siųsti i dedamas 10 centu del apmokėjimo kėstu persiutimo, medžiū išsiūsti jous jous jous dierine dežute Calvazura—os N. i ir knygyne "Teisybe Apie Plaukus". (Pasiųskite sykiu kupona su jous antrašt.)

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutauptysime jums 50% jusų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augščiau. Nauji ir nestimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4. \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelinės už \$2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Atdara kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

Seniausia Taupymo Banka Chicagoje

The Hibernian Bank

Įkurta 1867 metuos.

Pietvakarinis kampas La Salle ir Adams St.

TAUPIMO DEPARTAMENTAS

Primam Depazitus pradėdant nuo vieno dolerio ir daugiau, nž kuriuosmokama 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdara Subatos Vakarius nuo 6tos iki 8tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir pardauoda properties ant komisijos: iskollektuoja randas ir prižiūri properties; pardauoda geros vertės mōrgiečius; skolina pinigus ant itaisyty savasių (property).

PLATINKITT TARP AMERIKONŲ BROSIURĄ.

A Plea for the Lithuanians

Tai geriausias tarpininkas supažindinti amerikonų plačią visuomenę su lietuvių tauta ir dabartiniais Lietuvos vargais. Atskiras egzemplioris tik 10 c. Galima gauti pas:

KUN. J. J. KAULAKI,

324 Wharton st.,

PHILADELPHIA, PA.

arba

"DRAUGO" KNYGYNE,

1800 W. 46th st.,

CHICAGO, ILL.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Primame pinigus i Banką uždečijimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procenta ratomis ant metų. Siūdomas pinigų i visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai svieto žemų pinigų maitinome, perkame i pardavime. Pardavime siūdomas ant vis. pinigų i kraują ir i kraują, taipgi tikėtus ant gėlo—os N. i ir knygyne "Teisybe Apie Plaukus". (Pasiųskite sykiu kupona su jous antrašt.)

ŽINIOS APIE LIETUVĄ

\$9.000 Lietuvai

Šiomis dienomis Tautos Fondas siūnia vokiečių užimton Lietuvon \$9.000.00. Vilniun \$7.000.00 ir Kaunan \$2.000.00.

P. YČO ŠV. TĖVUI ITALŲ KALBA PADUOTAS MEMORIALAS.

Sventasai Tėve!

Nelaimingiausių nunai yra lietuvių tautos padėjimas. Ačiū josios geografiniam padėjimui Lietuvos žemės tiek kartų buta ugnyje. Tai rusų, tai vokiečių, kariuomenės užmūdinėdavo ją pačiam. Kaunas, Gardinas, Suvalkai, Vilnius ir dauguma kitų miestų buvo liudiškai kruvių batalijų. Vokiečių užpuolimo išsigandus liaudis bėgo į Rusijos gilumą. Daugiau nei 300 tukstančių lietuvių privirsti buvo prasišalinti, aplėdžiant savąją žemę, kad svetur pritirti bado, nelaimių.

Nemažiaus taip-pat nelaimingi yra žmonės, likusieji vokiečių užimtoje Lietuvoje, kame visur tik mušių laukai, iš prieštasties šito negirdėto dar susirėmimo. Tenai, kur kitados žydinčių laukų, ar turtingų miestų tebuta, šian dien matosi apdegusieji kaimai.

Lietuva sunaikinta!... Visą-ka, kas šiočiu ar tokiu stebuklu da išliko, vokiečių kariuomenė užgrobė. Reikalingiausi gyvenimui daiktai taip pabrango, jog negalima jų ir išpirkti, kitų suvis nėsama ir už joki pinigą negalima butų gauti. Daug vietose žmonės tiesiog badauja, o asmenys, kuriems pasisekė atlankyti tas nelaimingas apylinkes, baisių-baisiausių vaizdus piešia. Šitoji, niekuomet neregėtoji nelaimė vis eina didyn ačių baisiam vokiečių apsiėjimui su lietuviams gyventojas, taip kad lietuvių kentėjimo negalima nė aparašyti — ir nėsama iškur tverties pagelbos!

Pirm negu Lietuvos sostinė, Vilnius, tapo užimta, tenai buvo susitvėrę "Lietuvių Centralinis Komitetas", kad šelpti nelaimingiasias karės aukas. Šitojo komiteto turėta 140 skyrių, bet vokiečiams miestą užėmus, Komitetas turėjo liautis besidarbavęs ir tai stokos pinigų delei. Minėtojo Komiteto dalis, kurio pirmsėdžiū turio garbę tebuti, nukeliamo Petrogradan, kame iki šiol tesidarbuojant sugėbto jūnai sutvarkyti išsisklaidžiusius po visą Rusiją lietuvius, — suteikiant jiems netik medžiagišką, bet ir dvasiškąją pašalpą. Plačio-

je Rusijoje šito Komiteto turima nunai 108 vietos lietuviams priglauti, duodant jiems maistą, butus gyveniti ir darbuoties, vaikams prieglaudą ir mokyklas.

Šisai Komitetas šelpia Lietuvos jaunuomenę — mokinius žemesniųjų ir augstesniųjų mokyklų. To paties Komiteto jau įsteigta 98 mokyklos, 82 amatų mokyklos, 3 gimnazijos, mokytojų seminarijų ir keletas tam tikrų profesijinių mokyklų.

Prie viso ko šisai Komitetas rupinasi ir dvasiškais išsisklaidžiusių reikalais ar tai įstatant kapelionus dvasios reikalų užganėdinimui, ar tai spaudžiant ir dalinant maldakninges, ar žmonėms prieinamus laikraščius. Visą tą komitetas atlieka tai Rusijos pinigyno lėšomis, tai viešomis geradarių aukomis.

"Lietuvių Centraliniui komitetui" pasisekė sukaldyti 5 milijonus rublių, tai yra 13 milijonų lyru. Daugiausia suaukojo apsigyvenusieji Šiaurinėje Amerikoje lietuviai. Nemažai taipgi yra sudėję ir esantieji po Rusijos valdžia Lietuvos gyventojai anksčiau, negu jų tėvynė vokiečių užimta tapo. Tuo metu Lietuvos bažnyčiose padarytoji rinkliava, viena tik diena, sugėbo duoti 30 tukstančių rublių. Kad ir, kaip matoma, "Lietuvių Centralinis Komitetas" gal dar ši tą nuveikti saviškių po Rusiją išsisklaidžiusių naudai, tačiau kaslink lietuvių pasilikusių vokiečių užimtame krašte, jįsai nieko padaryti negali ir tik iš prieštasties pingo stokos. Teturint pinigų Komitetas, ačių savo organizacijai, vis ir šiandien dar galėtų palengvinti anų nelaimingųjų likmą.

Bet aiman! Musų šaltikalingiausi gyvenimui daiktai taip pabrango, jog negalima jų ir išpirkti, kitų suvis nėsama ir už joki pinigą negalima butų gauti. Daug vietose žmonės tiesiog badauja, o asmenys, kuriems pasisekė atlankyti tas nelaimingas apylinkes, baisių-baisiausių vaizdus piešia. Šitoji, niekuomet neregėtoji nelaimė vis eina didyn ačių baisiam vokiečių apsiėjimui su lietuviams gyventojas, taip kad lietuvių kentėjimo negalima nė aparašyti — ir nėsama iškur tverties pagelbos!

Pirm negu Lietuvos sostinė, Vilnius, tapo užimta, tenai buvo susitvėrę "Lietuvių Centralinis Komitetas", kad šelpti nelaimingiasias karės aukas. Šitojo komiteto turėta 140 skyrių, bet vokiečiams miestą užėmus, Komitetas turėjo liautis besidarbavęs ir tai stokos pinigų delei. Minėtojo Komiteto dalis, kurio pirmsėdžiū turio garbę tebuti, nukeliamo Petrogradan, kame iki šiol tesidarbuojant sugėbto jūnai sutvarkyti išsisklaidžiusius po visą Rusiją lietuvius, — suteikiant jiems netik medžiagišką, bet ir dvasiškąją pašalpą. Plačio-

je Lietuvos jaunuomenę — mokinius žemesniųjų ir augstesniųjų mokyklų. To paties Komiteto jau įsteigta 98 mokyklos, 82 amatų mokyklos, 3 gimnazijos, mokytojų seminarijų ir keletas tam tikrų profesijinių mokyklų.

Prie viso ko šisai Komitetas rupinasi ir dvasiškais išsisklaidžiusių reikalais ar tai įstatant kapelionus dvasios reikalų užganėdinimui, ar tai spaudžiant ir dalinant maldakninges, ar žmonėms prieinamus laikraščius. Visą tą komitetas atlieka tai Rusijos pinigyno lėšomis, tai viešomis geradarių aukomis.

"Lietuvių Centraliniui komitetui" pasisekė sukaldyti 5 milijonus rublių, tai yra 13 milijonų lyru. Daugiausia suaukojo apsigyvenusieji Šiaurinėje Amerikoje lietuviai. Nemažai taipgi yra sudėję ir esantieji po Rusijos valdžia Lietuvos gyventojai anksčiau, negu jų tėvynė vokiečių užimta tapo. Tuo metu Lietuvos bažnyčiose padarytoji rinkliava, viena tik diena, sugėbo duoti 30 tukstančių rublių. Kad ir, kaip matoma, "Lietuvių Centralinis Komitetas" gal dar ši tą nuveikti saviškių po Rusiją išsisklaidžiusių naudai, tačiau kaslink lietuvių pasilikusių vokiečių užimtame krašte, jįsai nieko padaryti negali ir tik iš prieštasties pingo stokos. Teturint pinigų Komitetas, ačių savo organizacijai, vis ir šiandien dar galėtų palengvinti anų nelaimingųjų likmą.

Bet aiman! Musų šaltikalingiausi gyvenimui daiktai taip pabrango, jog negalima jų ir išpirkti, kitų suvis nėsama ir už joki pinigą negalima butų gauti. Daug vietose žmonės tiesiog badauja, o asmenys, kuriems pasisekė atlankyti tas nelaimingas apylinkes, baisių-baisiausių vaizdus piešia. Šitoji, niekuomet neregėtoji nelaimė vis eina didyn ačių baisiam vokiečių apsiėjimui su lietuviams gyventojas, taip kad lietuvių kentėjimo negalima nė aparašyti — ir nėsama iškur tverties pagelbos!

Pirm negu Lietuvos sostinė, Vilnius, tapo užimta, tenai buvo susitvėrę "Lietuvių Centralinis Komitetas", kad šelpti nelaimingiasias karės aukas. Šitojo komiteto turėta 140 skyrių, bet vokiečiams miestą užėmus, Komitetas turėjo liautis besidarbavęs ir tai stokos pinigų delei. Minėtojo Komiteto dalis, kurio pirmsėdžiū turio garbę tebuti, nukeliamo Petrogradan, kame iki šiol tesidarbuojant sugėbto jūnai sutvarkyti išsisklaidžiusius po visą Rusiją lietuvius, — suteikiant jiems netik medžiagišką, bet ir dvasiškąją pašalpą. Plačio-

leisti tėvynę. Paėmė mane kariuomenė. Patekau Mandžurijon. Čionai tarnauju prie geležinkelio. Čia kareivių gyvenimas ne blogas. Kareiviams geležinkeliečiams valdžia moka algas kas mėnuo, nuo 5 iki 20 rublių. Katras svarbesnę vietą užima, tasai, žinoma gauna daugiau ir užmokėsio. Kareiviai tatau pašalinės pašėlos nereikalauja.

Mandžurijos didžiausias miestas yra Charbinas. Čia neseniai aš suradau kelius lietuvius, kurie senai apsigyvenę. Daug lietuvių yra dar ir kitur. Iš Lietuvos negauname joki žinių ir jų labai — labai pasiilgę.

Gurklaniškis.

KARĖS VĖSULA SUVALKIOJE.

Lenkų laikraščiai praneša, kad Suvalkija nuo karės labai nukentėjusi. Kalvarijos paviete kai-kurie kaimai esą paversti į tyrus. Kalvarijos miestas taipgi išgrautas. Visi laukai išraižyti apkasais. Labiausia gi nukentėjo tai Marijampolės pavietas. Didėsnė dalis kaimų išgrauti. Pats miestas taipgi gi gerokai apdaužytas. Iš Štabino apylinkių 4,000 gyventojų vokiečiai išsiuntė Vokietijon. Išvežtas ir kunigas.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje

SOCIALISTŲ IR LAISVAMANIŲ KUNIGUŽIS MOKYKUS SUAREŠTUOTAS WATERBURY, CONN.

Čionai policija suareštavo socialistų ir laisvamanių kunigų garsingąjį vėlinių kupčių Mockų, ir žinomą pragaro matininką. Vienas salionininkas socialistas už jį padėjo \$500 parankos. Teismas įvyks rugpjūčio 3 d., š. m.

Kietis.

ROSELAND, ILL.

"NAUJINIŲ" MELAGYSTĖS.

Nedėlio, 23 d. liepos buvo surengtos prakalbos. Kalbėjo gerb. kun. P. Lapelis, p. A. Kanaverskis ir p. Kazys Pakštas — gi "Naujinių" No. 157 š. m. su sarkazmu rašoma, kad kalbėjęs žinomas kalbėtojas A. Račkus. Kad "Naujinių" korespondentai yra melagiai, tai jau žinoma visiems. Si melaginga socialisto korespondencija parodo, kad socialistai ne vien tik yra

šmeižtai, bet taipgi ir bailiai. Kaip tik koks kalbėtojas pasako socialistams tiesios žodelį, tai jų akyse ir vaidinas tas "baisiusis" Račkus. Vargas mūsų mulkintojams socialistams!

Vyčių Kareivio Tėvas.

IVAIROS ŽINIOS

Socialistiškai židiškoji begėdystė

Kaikurie Chicago žydiški laikraščiai prasimanė, buk antvyskupis Mundelein žadąs išvesti iš parapijinių mokyklų prigimtąją kalbą, o įvesti tik vieną anglišką kalbą, kad tokiuo būdu suamerikonizavus svetimtaučius.

Lietuvių socialistų laikraštis "Naujienos", kurių redaktoriu yra pragarasėjusis savo negirdėtu tamsumu ir koliojimais Grigaitis, rašo: "Arkivyskupas Mundelein užsimanė suamerikoninti visus ateivių vaikus... Užvakar jis išleido paskelbimą, kad žemesnėse klesose parapijinių mokyklų butų mokinama vien anglų kalba".

Tuo tarpu antvyskupis Mundelein mūs vakar įgaliavo pranešti lietuvių visuomenei, kad ta paskala yra leidžiama Bažnyčios priešininkų ir, kad ji yra grynai melagystė.

BAISUS SPROGIMAS; \$30,000,000 NUOSTOLIŲ.

New York. — Liepos 30 dieną ryte sprogo visa galylėb sukrautos sprogstamosios medegos ir amunicijos ant prieplaukinio tilto Lehigh Valley geležinkelio Jersey City, šale New Yorko. Sprogimas buvo pasibaisėtinai smarkus. Buvo girdžiamas penkiose apylinkinėse valstijose. New Yorko kuone visi augštesnieji namai daug nukentėjo. Kol — kas sužinota, kad 8 žmonės žuvę. Sakoma, jų turėję žuti daug daugiau. Taip-pat dar nesužinota skaitlius sužeistųjų.

Kaip visuomet, taip ir dabar sprogo tikroji prieštis nesužinota. Suimta Albert M. Dickman, Black Tom salos dokų Lehigh geležinkelio agentas; Theodore B. Johnson, Lighterage and Touring kompanijos prezidentas; Alexander Davidson, National storage kompanijos superintendentas. Jie visi kaltinami už žmogžudystę, nes atsakomi už sukrautos amunicijos Black Tom saloje neprižiūrėjimą. Kaip New Jersey, taip

New Yorke ir Brooklyne augštesnių bustų langų stiklai išbūrėjo nuo baisaus sprogo.

Ellis Island saloje, kur priimami ateiviai, namuose nuostolių padaryta už \$75,000. Laisvės stovylos — \$100,000.

New Yorko augštuose butuose išbūrėjo 8,000 langų.

Abelnai buvo manoma, kad New Yorke ištiko žemės drebėjimas. Gyventojai baisiai buvo pergaždinti.

Kaip valstijinė, taip ir federalė valdžia pradėjo tyrimus. Policijiniai agentai darbuojasi susekti sprogo priežastį.

Abelnai spėjama ir net viešai tvirtinama, kad čia savo rankas bus pridėję vokiečių šnipai, kurie jau ir taip daug visokių prajovų yra atlikę Šv. Valstijose. Tuo labiau vokiečių šnipai intariami, kad sprogsi amunicija ir kitoki karinė medaga buvus pagaminta kariaujančioms šalims Europoje.

TINKAMAI ATSAKYTA.

Iš Lausanės miesto važiuojant gelžkelio ir Genevą kartu su kitais važiuo ir vieunuolis. Tame pačiame valgone sėdėjo druktas nusipėnėjęs laisvamanis. Pamatęs vienuolį, jis tuoj sumanė iš jo pasijuokti.

— Sakyk, geradari, tarė jis, kreipdamas į vienuolį, jei yra pragaras ir ten nuolat dega ugnis, iškur vėlniai tiek daug malkų gauna?

— Nusiramink, tamstale, kol yra tokių storų malkpagačių, kaip tamsta, nėra jokios baimės, kad pragaru malkų pritrūktų.

Laisvamanis nuraudonavo, nusispjovė ir išėjo į kitą vagoną. Keleiviai palydėjo jį garsiomis pajaukomis.

POPEŽIAUS DELEGATAS PAS JAPONIJOS ČESORIŲ.

Antvyskupis Petrelli, popežiaus delegatas į Filipinus, važiuodamas į paskirtą vietą, sustojo kaikuriam laikui Japonijoje. Antvyskupis iškė Japonojos imperatoriui šv. Tėvo laišką. Japonijos valdovas popežiaus delegatą priėmė su retu iškilmingumu, nuosirdumu. Dalį savo rumų imperatoriui užleido garbingam svečiui. Apie ką tartasi — nežinia.

MOTINOMS PATARIMAI.

1. Pratinkit vaikus, kad tuoj atsikėlė jie pasimelstų, švariai nusipraustų, apsirėdytų ir pasisveikintų.
2. Prieš valgi tegul persiknejoja ir prie stalo teuzsilaiko ramiai, rimtai.
3. Po valgio labai naudinga užduoti vaikui nesunkų darbą. Reikia žiūrėti, kad kiekvieną darbą vaikas atlik

tų gerai, su pamėgimu. Nuo pat mažų dienų reikia vaiką pratinti prie darbo.

4. Vakariui atėjus vaikas pats turi nusirėdyti, gražiai padėti drabužėlius paskirtoje vietoje ir pasimeldęs teina gultų.

5. Svečiuose žiūrėkite, kad jūsų vaikai būtų mandagiai su visais pasisveikintų, ramiai užsilaikytų.

6. Rėdykite vaikus visada pagal savo turto. Nelepinkite per daug jų.

SNIRUTĖS SOCIALISTŲ PARTIJOJE.

Iš Berlyno 27 liepos ateina žinia, kad socialistų partijos valdyba išleido manifestą į darbininkus, kviedama neklausyti socialistų vado Liebknechto ir kitų kurstytojų prieš kariavimą.

PASEKMINGAS GYDYMAS

Pasekmingas gydytojas gydo savo ligonius su vaistais, kurie yra visi tyri, švarūs, tikri ir skanūs vaistai. Tokis priėngimas yra Triner's American Elixir of Bitter Wine, kuris turi tinkamą kartų skonį ir susideda iš karčių žolių ir raudonojo vyno. Tai yra labai gelbstantis visuose padėjimuose, kuomet reikalinga prašalinti iš kūno visą seną medagą ir taipgi, kuomet kunas reikalauja naujos spėkos ir energijos. Daugelyje pilvo sunegalėjimų žarnų ir kepenų, šį gyduolę priduo da gričiausią pagelbą. Partina vartoti užsikimšime žarnų, kankinime po valgio, silpnume, nerviškume, sustiprinimui kraujo, padidins jūsų norą valgyti ir virinti. Kaina \$1.00 aptiekose. Jos Triner's Manufacturing chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Reikalavimas Trinerio Tėpalo didinasi, kas liudija, kad jis veikia užganėdinančiai mūsų draugams. Daugiausia nuo reumatizmo, neuralgijos, niksterėjimų ir sutinimų. Kai na 25 c. ir 50c. Krasa 35 ir 60c.

(Apgars.)

Šalti Faktai apie Vaikus

1. Kiekvieną motina turi apsaugoti savo kūdikius nuo pavaimo šalčio.

Kiekviena motina turi turėti omenyje, kad jos kūdikio sveikatą priguli nuo jos pačios, užtat kiekvieną motiną turi užlaikyti savo kūdikius gerame padėjime. Nuo užkėtimio, diarhoa ir kitokių ligų visados duokite vaikams "Kopps Baby's Friend" kuris per paskutinius 40 metų yra išgelbėjęs daugiau kaip milijoną gyvasčių. Jį galima gauti už 25c. ir 50c. kiekvienoj aptiekoj.

Jeigu nebutų galima Jums nusipirkti jų apielinkėje, galite siųsti tiesiai pas mūs, sekančių adresu:

E. Robert Kopp
KOPP'S BABY'S FRIEND CO.

Phone Canal 2118
DR. A. YUSKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 So. Halsted CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET.

AR PAVARGSTA JUSŲ akys, kuomet skaitot, kuomet dirbate? Ar skauda jums galvą nuo pavargimo akių? Ar jūsų akiniai netinka jūsų žiūrėjimui? Patarimas ir išegaminavimas per užbaigus mokslų optiką. 9 metai patyrimo.

DR. I. MEYERS.
1024 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.
Valandos: kasdien atdara nuo 9 ryto iki 9 vakare, Pėtynčiomis iki 6 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 pietė.
Tel. Haymarket 6212.

Vyrai Kreipkities prie DR. ROSS

Jis sugrąžins jūsų sveikatą, speka ir gyvenimą. Jo šių laikų mokslas medos išgydis nusilpėjimą, kraujo nevalumą, staiga ir užsienėjusias ligas.

Ar jūs peržengėte sveikatos klaidą? Ar jūs turite blogus sapnus. Ar jūs jaučiatės nuvargę ir nuliudę. Trūksta energijos ir ambicijos? Sirdies drebėjimas, svaigimas, neviršinimą pilvo arba jėkų ir inkstų nevalkimas. Ar jūsų sveikatą puola žemyn—Neleisk kraujo nevalumai ir nervų suirumui naikinti, sveikatą ir gyvenimą. Eik pas Dr. Ross ir buk išgydytas jo moderniška gydymo sistema. Tiksliai tas pasekmingas gydytojas, kuris įgyja patyrimą per metus praktikos ir specializavimosi. Dr. Ross 25 metai praktikos yra pilnas užtikrinimas jo patyrimo. Del to tai ligonių miesto ir iš kitur keliauja pas Dr. Rossą. Jis žino, kad juos gydyti teisingai.

Jo ofisai ir privati pasitaravimo kambariai randasi prie 35 South Dearborn st., Chicago, Crilly Building, kambariai 506 ir 507. Imk Elevatorių iki penktų laubų.

Pasitaravimas ir drangulės pasikalbėjimas jūm nieko nekainuos. Valandos: kasdien 9 iki 4. Nedėlioms 10 iki 1, taipgi padėtinio, Berados, Pėtynčios ir Subatos vakarais 7 iki 8 val.

TEL. DROVE 771
S. E. Allen D. D.S.
4464 So. Halsted St.

Darbo valandos:
10 val. iš ryto iki 8 iki val. vak.
Sventadienies nuo 9 val. ryto iki 1 val. pietė.

Samoninga gospadinė visada turi savo namuose buteliuką Dr. Richter's PAIN-EXPELLER

Neabejojantis budas įtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišaldimo, išsinarinimo ir tt. Tikras tikslis su pažymėta marke "IKARA"

25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba P. A. D. RICHTER & CO. 71-80 Washington Street. New York, N. Y.

Ar nori būti gražus?

Jeigu taip; tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visai daktarai, aptiekoriai pripažįsta geriausią. Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyrą ir skaisčią. Mostis išima visokius spuogus ir dėmes (plėtums) suaus nuogdegimus ir lašus. Kaina dežutės \$1.00.

Merginoms, kurios nori būti raudonos, mes turime prie tos mosties pri-taikytą odos pudrą; vakare reik ištepti moste veidą, o ryte patrinti su anu pudrą, veidas paliks skaisčiai baltas-raudonas. Tas prittinka ir vyrams. 50c. ir \$1.00.

Odos Muilas tikrai išgydo spuogus. Jeigu jie nepačina nuo sunkios ligos. Kaina 25c.

Jeigu jūsų kvapas dvokia, mažgokite dantis kasdien su muilu. Dantys palieka balti ir kvapingi.

Piguus galite siųsti money orderiu ar 2-centinimis stampomis, Muilo kaina 25c.

J. RIMKUS,
Box 36, 1.
HOBBROOK, MASS.

DAR S. L. R. K. A. NAMO REIKALE.

"Savaitiniam Drauge" kun. Struckus ir p. Sutkus spirte spiriasi su nurodymais namo nereikalingumo New Yorke. Kaip vienas, taip ir antras, buvo seime ir namo klausimą rėmė, kad namai reikalingi del pastovumo centro raštinės. Kuomet šie du rėmė klausimą nuosavumo namo, ki ti buvo nuomonės, kad jeigu nepirkisime savo namo, tai reikalinga centrui samdyt pastovią raštinę kurioje nors kolonijoje, bet negalima Susivienijimui būti be centro (home office). Visos panašios organizacijos, kaip Susivienijimas, turinčios kuopas po visas valstijas, negali būti be "home office". Nes ne tik tai, kad organizacijos padėjimas to reikalauja, bet ir valdžia žiuri, kad toki organizacija turėtų savo "home office", kur galėtų kreiptis ir prižiūrėti organizacijos veikimą. Kuomet Susivienijimas neturėjo jokio reikalo su valstijomis, tuomet galėjo būti netikėtai be savo centro raštinės, bet ir be knygų, niekam tuomet ir neapėjo, išimant pačius sąnarius; bet dabar, kuomet čarteris yra registruojamas visose valstijose, ir raportai kas metai turi joms būti išduoti iš organizacijos stovio, o taip gi inspektoriai važiuoja į centrą peržiūrėti knygų, be savo pastovaus centro negalima apsieiti. Juk rinkdami kas metai naujus raštininkus, negi siuntinėsim naują raštinę adresu valstijų komisyonieriams. Valstijų komisyonieriams neapėina, ar mes samsime raštinei vietai, ar mes turėsime ją nuosavame name, bet mes turime turėti "home office".

Kun. Struckus ir p. Sutkus tą pripažino seime. Bet nespejus jiems namo parvažiuoti, jau jų nuomonės persinauė, ir atgręžė karnoles, šaudė į seimo nutarimus. Kun. Struckui nepatinka, kam namai turi būti New Yorke, o ne Wilkes Barre. Čia aiškūs provincionalis patriotizmas. P. Sutkus, matydamas, kad jam irgi jokios naudos nebus iš to namo, nes toli nuo jo gyvenamos vietos, sumanė šuktelėti, kad to namo visai nereikia. Tad tie abu, kaip susitarę, išdoro visokių baisumų ir bando įkalbinti sąnarius, kad blogai seimas padarė, nutardamas pirkti namą New Yorke.

Pažiūrėkime, ar jie gi turi tiesą. Namo reikalingumą Susivienijimui nurodžiau augsčiau. Dabar nurodysiu, delko New Yorke tinkamesnė namui vieta, negu kur kitur. Nupirkus namą New Yorke, vien tik dėl biznio, atneš dešimtą nuošimtį už įdėtus pinigus.

Wilkes Barriuse, atnešų 4 nuoš. arba 5 nuoš. Norint parduoti namą, po dešimties metų, New Yorke, galima lengvai tikėtis 10 nuošimčių uždarbio, Wilkes Barriuse, galima tikėtis nuostolio, nes tas miestelis, koks buvo dešimties metų atgal, toks ir šiandien yra, kuomet New Yorkas auga nepaprastai kasdien ir nuosavybės brangsta.

Tai toki nauda būtų Susiv. iš savų namų, žiurint biznio žvilgsniu.

Dabar pažiūrėkime, kokią naudą moraliską atnešų Susiv. ir mūsų visuomenei namas New Yorke.

Nuo seniai katalikai skundžiasi, kad tokioj kolonijoje, kaip New Yorkas su Brooklynu, lietuviai neparodo jokio gyvumo. Įsteigus savo namą, spausdavę ir organą, pasidangintų inteligentų veikėjų būrys, kur susikonscentruotų jėgos ir, be abėjos, gyvenimas katalikų, pasuktų kitomis vėžėmis. Tai vienas jau naudingas tikslas būtų atsiektas. Dabar antras, labai svarbus, tai globojimas emigrantų.

Kun. Struckus, nurodo, kad Susiv. girdi negalėsias emigrantais globoti. Jisai sako: "Valdžia jau seniai emigrantus kontroliuoja ir Susiv. ne prileis prie kontrolės". Čia kun. Struckus nežino ką kalba. Susiv. niekados ir nespavo emigrantus kontroliuoti. Susiv. nori ir privalo globoti lietuvių ateivius nuo išnaudojimo visokių plėšikų ir padėti jiems, kokiai nelaimėi atsitikus, išlipus iš laivo. Kun. Struckus nekados nebuvo emigrantu ir jokios nuovokos neturi apie emigraciją, tad nieko nuostabaus nėra, kad jisai taip kalba. Jisai nurodo, kad "lenkai, slavokai ir kiti bandė tą daryti, bet turėję paliauti". Iš kur kun. Struckus žino, kad tos tautos paliovė globoję emigrantus?

Ant Ellis Island šiandien yra atstovų atstovaujančių 70 draugijų, visokių tautų ir visokių religijinių sektų. Tarpe šio skaitliaus, atstovai yra du nuo lenkų, vienas slavokų, žydų, rusų ir daug kitokių, kurių čia neišskaitliausi. Visos tos tautos, turi prieglaudą, emigrantams namus ir jos be jokių kliūčių iš valdžios pusės teikia pagalbą emigrantams.

Gal daugeliui nesuprantama yra, koki pagalba galėtų būti suteikiama emigrantams iš Susiv. pusės, turint namus New Yorke. Čia bandysiu nurodyti gyvus faktus, kuriuos pats patyriau, būdamas arti prie emigracijos per porą metų.

Važiuodami mūsų žmonės iš Lietuvos, paprastai iš čia agentų painformuojami, ką su savimi turi pasiinti. Svarbiausia pinigai ir adresas, pas ką važiuoja. Be abėjonės, žmogus tą išpildo. Važiuojant jau laivu, pavagia nuo jo pinigus, arba pameta adresą. Atvažiuo-

ja į Ellis Island. Pirmas sutinka jį daktaras ir, išsėgaminavęs, siunčia jį pas inspektorių, kuris užrašo kiek jisai turi pinigų ir kur važiuoja. Pasirodo, kad keleivis neturi nei pinigų, nei adresą, ar ba adresą turi, neturi pinigų, su kuo nuvažiuoti. Inspektorius išsėgaminavęs, siunčia jį tam tikrą kambarį, kur laikinai sulaikomas. Šiame kambaryje rasi visokių. Vienam nėra pinigų, antram nėra adresą, trečias neturi pas ką važiuoti, ketvirtam į muštą telegramą niekas neatsako. Moterų skyrėje dar daugiau visokių kliūčių yra, del kurių, laikomos tuose kambariuose po kelias savaites ir mėnesius. Kai kurie sulaikyti ir del kokios nors nesveikatos, bet išimti galima, jeigu yra kam pasirupinti.

Dabar aiškų, del kokių maždaug priežasčių esti ateiviai sulaikyti.

Dabargi, jeigu užlaikytojo tautos, yra atstovas Ellis Islande, tuomet valdžia jam priduoja tą žmogų ir pasako, kad jam reikia. Atstovas ima ta keleivį pas savę į draugijos namus ir bando surasti jojo giminės. Tuom tarpu gi keleivui parupina darbo, kur jisai, jeigu giminės neatsisaukia, užsidirba pinigų reikalaujamą sumą ir su atstovo pagalba paliausojamas iš Ellis Islando ir gali važiuoti liuosai. Jeigu niekas nesirupina sulaikytu ateiviu, toks gražinamas atgal. Ateivis pražduo pinigų išleistus kelionei ir, vargo iki ausų patyręs, grįžta atgal, iš kur išvažiavo.

Kun. Struckus primeta, buk valdžia klintis darys globojime emigrantais delto, kad Susiv. neįregistruotas New Yorko valstijoje. Tas abėjojimas jokio pamato neturi. Susiv. globodamas emigrantus, nereikalauja turėti jokių reikalų su valstijos valdžia vienos ar kitos, bet su federaliskąja valdžia Washington. Be abėjonės, valdžia prižiūrės namus, kad jie būtų švariai užlaikomi, nebūtų suktybių — apgavysčių. Jeigu susektų kokias šunys, tuomet neduotų j namus emigrantų.

Tiesa, dabar emigrantų nėra, bet diena po dienos karė pasibaigs ir prasidės plaukimas mūsų žmonių, kaip iš Lietuvos taip ir į Lietuvą. Globoti reikės netiktai, kurie atkeliaus iš Lietuvos be cento, gal kitas ir be pažįstamų pas ką važiuoti, bet ir tuos, kurie keliaus į Lietuvą, nes juk žinoma yra, kad atvažiuavus mūsų žmonėms į toki miestą, kaip New York, jie dažnai apgaunami, apvagiami ir paleidžiami be cento. Taigi Susiv. privalo pasirupinti apginti mūsų žmones nuo išnaudojimo visokių plėšikų, piktadarių.

Kun. Struckus nurodo, kad ne per vieną New Yorką emigrantai keliauja. Taip, keliauja per Philadelphia, Bostoną ir Baltimore, bet sulygins su New Yorku, tai per tuos uostus labai maža dalis teemigruoja. Valdžios statistika parodo, kad per New Yorką atkeliauja 90 nuošimčių visų emigrantų.

Dabargi gal kam išrodys baisiai daug darbo ir Susiv. reikės panešti kaštų. Beabėjonės kaštų bus, bet Susiv. nereikalauja vienas tų kaštų panešti, yra draugijų, kurios pilnai pritaris ir skirs tam tikras sumas, užlaikymui namų ir atstovo Ellis Islande, reikia tik pradėti ir kelią praminti. Štai S. L. A. skiria kas metai po kelis šimtus dolerių emigrantų reikalams ir, kiek girdėti iš jų komisijos, kad su mielu noru prisidėtų prie S. L. R. K. A., jeigu tik tai namus New Yorke įsteigtų. S. L. R. K. A. turi kuopas po visas lietuvių kolonijas, pakviestų visas draugijas per savo kuopas ir, nėra abėjonės, kad darbas pilnai pavyktų, tik tai reikia pradžia padaryti, t. y. namus įsteigti.

Čia, rodo jau nebutų reikalo visa aiškinti, nes seimas nutarė namus įsteigti ir privalo but taip padaryta, nes jokioj kulturiškoj organizacijoje konvencijos nutarimai nėra griamami, bet šventai pildomi. Pas mus tik tai tokie nesusipratimai yra, kad po seimui, kokiam nors nepatiks seimo nutarimas ir bando visą reikalą kreipti į šalį, nors tas reikalas ir būtų vienas iš svarbiausių.

Stebėtis reikia iš kun. Struckaus, kad būdamas per kiek metų centro valdyboj, nepajėgė pažinti organizacijos reikalų. Mažiausiai reformai Susivienijime visados per seimus buvo atkakliais priešas.

K. Strumskis.

SLRKA. WILKES - BARRE, PA., APSKRIČIO SUSIRINKIMAS.

Ivyko liepos 16, 1916, 3-čią popiet. šv. Trejybės pobažnytinėje svetainėje.

Į susirinkimą pribuvo pasiuntiniai iš sekančių kuopų:

1 kp. Kingston, Pa., Juras Jonavičius, Jonas Kuchinskas, Antanas Mockus. Antanas Baubonis, etronė Lelevičienė.

6 kp. Plymouth, Pa. Alex. Natautis, Alex. Karaliunas.

17 kp. Wilkes Barre, Pa., Petras Acevičius, Jonas Liepyninkas, Kazys Deltuva, Silvestras Peleckas, Magdė Rėkienė, Julė Stulgaitienė, Marė Dauksienė.

38 kp. Luzerne, Pa., Andrius Vaitulionis, Antanas Rameikis, Jonas Grauželis, Jonas Vabalas.

30 kp. Scranton, Pa., Vincas Mačiulaitis, Juras Burduhs.

77 kp. Sroyers, Pa., Antanas Motuza.

111 kp. Plymouth, Pa., Andrius Riskevičius, Juozas Lipskas, kun. Struckus.

153 kp. Lee Park, P., Alex. Cerbauckas, Pranas Natautis.

Į pirmininkus pateko Petras Acevičius, į raštininkus Alex. Cerbauckas.

NUTARTA:

1. Kadangi XXXI seimas nutardamas pirkti S. L. R. K. A. namą New Yorke, peržengę šios organizacijos čarterio teises:

Kadangi tas namas New Yorko būtų priežastimi ilgų

organizacijoje vaidų ir gal visiško organizacijos iširimo; Todel nutarta atidėti šį klausimą iki XXXII seimui. Jei centras nepaisytų šio perspėjimo, privesti jį prie paklusnumo per "Injunction".

2. Lai kiekviena apskričio kuopa stengiasi koki nors programėlį šimmet surengti. Pelnas to programo eis Lietuvos reikalams. Tam tikslui išrinkta komitetas, kuris parems kuopas, kuriuos jo patarimo reikalauja programo reikale. Į komitetą pateko kun. Struckus, Stulgaitis, Lelevičienė.

3. Antrą apskričio susirinkimą laikyti lapkričio 12, 1916.

Pirm. Petras Acevičius. Pagl. Vincas Mačiulaitis, Rašt. Alex. Cerbauckas,

SUPRASKIM KĄ DAROM.

Man rodos dabartiniai protestai ir ginčai atneša daug didesnį Susivienijimui nuostolį, negu įgytas namas. Tie ginčai skleidžia Sus-mo tarpiną suirutę, atgrasina sąnarius.

Reikia pažymėti kad mūsų organizacijos augimas nepastebiamas vien delto, kad nėra agitacijos, nėra to šalčio, kuris prie savęs trauktų ir gaivintų. Ir agitacijos reikalas tol nebus sutvarkytas kol Sus-mas neįgys nuosavą namą.

Kitaip žiūrėtų į organizaciją lietuviai, kitaip atsiųstų svetimtaučiai, o ypač valdžia, nes nereiktų aiškinti j klausimą "Where is your home office?" Mažiau centru būtų keblumų išduodant valstijoms raportus ir registracijant čarterius. Perkant namą ankščiau ar vėliau komisija beabėjos žiūrės, kad nebūt permokama. O jeigu namas bus vertas tiek, kiek už j užmokės, tai nebus eikvojaus Ma Susivienijimo pinigai, tik bus padėti į nejudinamą turą, namus. Gird, užlaikymas namo kaštus. O jeigu namo nepirkus Sus-mo raštinę laisvime kitoje vietoj, ar ta jau organizacijai nieko nekaštus? Šimtas ir dvidešimt dolerių j metus kad ir atsies Sus-mui užlaikymas raštinės tai nereikia, kad jokių iškačių nėra.

O kas link organo išlaidų aš manau ir nereikia taip bijoti. Kokių gi būdu gali gyvuoti ikti laikraščiai ir apmokėti darbininkams iš to algas? Organas beabėjonės eity taisyti pačiais keliais, kaip ir kit katalikiškieji, geri laikraščiai ir inestų j Sus-mą tiek gyvu mo, kad organizacija tuo pradetu augti.

Miesmedis.

DAUGIAUS TEISYBES MAŽIAU POLITIKOS.

"Darbininko" 85 num padėta straipsniukas vardu "Nestatykime savęs ant juoko". Ten kažkoks "Sus. seimas Narys", užsipuola ypač aną Chicago I apskričio (SLRKA.) pirmininko p. A. J. Sutkaus. Štai "Sus. Seno Nario" žodžiai:

Buk tikras, kad Jusų sunkiai uždirbti pinigai yra padėti bankoj, kuri duoda Jum pilną užtikrinimą.

Pradėk taupyti šlاندie; reikalinga tik vienas doleris, kad pradėti taupymo darbą.

Visados daryk biznį su banka, KURI YRA BANKA

Peoples Stock Yards STATE BANK

Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės

Šteklus arti \$6.000 000 Po valstijos priežiūra.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia banka i vakarus nuo Stock Yards.

"Ne vienas labai mustebo, kuomet pamatė "Drauge" Chicagos apskričio valdybos atsišaukimą, šaukiantį Sus-mo kuopų susirinkimą. Dargi kas šaukia: Ogi "Draugo" zeceris, apskričio pirmininkas p. Sutkus, buvęs delegatas 31-me seime..."

Nei kiek nebutų stebėtina, jei taip būtų buvę rašoma socialistų ar laisvamanių šlamtuose. Bet dabar, deja, taip ašoma katalikiškam "Darbininke". Tas reiškia, kad "Darbininko" skiltims tinka žisokios terlionės ir šmeižtai, inka net riausties j žmonių privatinį gyvenimą. Toli gražu taip neturėtų būti. Pirmaus mes turime atsižvelgti žmogaus nuveiktus viešuosius laubus ir sulyg tų darbų jį apkaimuoti. O juk p. Sutkus au labai daug Sus-mo labui ankščiau ar vėliau komisija beabėjos žiūrės, kad nebūt permokama. O jeigu namas bus vertas tiek, kiek už j užmokės, tai nebus eikvojaus Ma Susivienijimo pinigai, tik bus padėti į nejudinamą turą, namus. Gird, užlaikymas namo kaštus. O jeigu namo nepirkus Sus-mo raštinę laisvime kitoje vietoj, ar ta jau organizacijai nieko nekaštus? Šimtas ir dvidešimt dolerių j metus kad ir atsies Sus-mui užlaikymas raštinės tai nereikia, kad jokių iškačių nėra.

O kas link organo išlaidų aš manau ir nereikia taip bijoti. Kokių gi būdu gali gyvuoti ikti laikraščiai ir apmokėti darbininkams iš to algas? Organas beabėjonės eity taisyti pačiais keliais, kaip ir kit katalikiškieji, geri laikraščiai ir inestų j Sus-mą tiek gyvu mo, kad organizacija tuo pradetu augti.

Toliaus "Darbininkas"

Kiekvienas agli suprast jog Sutky stumia kitos "Draugo" galybės t. y. "Draugo" "bosai".

Čia taipgi apsilenkiama su jesa. "Draugo" nei redakeija nei administracija, apie aukimą susirinkimo nieko ir nežinojo. Taigi meldžiamasis imanyk, kad Chicagos I apskričio valdyba priklauso mo "Draugo".

Kaip visada, taip ir pereitą susirinkimą šaukiamė. Ar gali "Darbininkas" numis susirinkimus uždrausti šaukti ir darbuoties del Susivienijimo gerovės?

Kaip p. Sutkus, taip ir visada valdyba jau yra daug pasidarbavusi Susivienijimo la-

bui, be jokio biznio ieškojimo. Užtai gi mums rupi, kad mūsų Susivienijimas gyvuotu ir toliaus.

Tamsta prisilaikydamos politikos, o ne Susivienijimo gerovės matai reikalą, kad dabar Susivienijimui New Yorke namas ir laikraštis yra jau butinai reikalingas Taigi tamstai ir priguli vardas grovėjo, o ne mums, kurie to neuzsipelnijome.

Niekas nekaltas, jei S. L. R. K. A. 31-masis seimas padarė klaidą įsigyti namus New Yorke. Bet šita klaida yra pataisoma ir ją reikia kuoveikiaus taisyti, nes kitaip jinau labai daug kuo pakens mūsų Susivienijimui. Pirkti namus New Yorke, kur Susivienijimas neturi teisės gyvuoti, tai reiškia tuos namus reikia užrašyti šiaip pavieniams žmonėms, kurie iš to pasidarytų tik sau "business", o Sus-mas paliktų plikas.

Taip būtų negali. Tokią politiką reikia mesti šalin. Paklauskite, ką tame reikale pasakys Sus-mo kuopos, visi sąnariai. O be visų sąnarių žinios tokie dideli sumanymai, kaip namų pirkimas, neįvykdomi.

Taigi daugiau teisybės, o mažiau politikos ir šmeižtų. J. J. PALEKAS, Chicagos I apskr. raštin.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALE.

S. L. R. K. A. 163 kuopa laikytame bertaininiame susirinkime liepos 23 d. 1916 svarstė S. L. R. K. A. nuosavumo namo klausimą. Kadangi namo klausimas dar nėra nuodugnai išgildintas ir 31 seimo nutarta vieta tik trimis balsais New Yorko apylinkė, ir kadangi po seimui paaiškėjo, kad tas nubalsavimas buvęs vien per agitaciją, ir, kadangi dar New Yorko valstijoje Susiv. nėra legalizuotas, todėl mes pagelaujame vardan Susiv. gerovės, kad namo pirkimo komisija susilaikytų namo pirkime iki sekančiam seimui, kame galėsime galutinai tą klausimą išrišti. Kadangi jau tuojaus po seimui pakilo įvairūs protestai prieš namo pirkimą, kas parodo sąnarių

nepasiganėdinimą. Ir jei namų pirkimams j tai neatsižvelgdami, galime sukelti suirutą Susiv.

S. L. R. K. A. 163 kps. valdyba:

J. Kabelis, pirm.
V. Klimas, ižd.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALAI.

S. L. R. K. A. 92 kuopa, Bentleyville, Pa., liepos 16 d. turėjo susirinkimą. Visi 50 sąnariai susirinkime vienbalsiai užprotestavo prieš pirkimą Sus-mui namų New Yorke, nes tas gali atnešti mūsų Sus-mui didelių nuostolių ir neaprankumą. Kuopa įgaliojo savo pirmininką ir raštininką pasiųsti sekančią protestą į Sus-mo organą "Savaitinį Draugą".

Kad Sus-mui namus pirkti yra reikalinga, tai kiekvienas pripažins. Bet kad namai pirkti būtų reikalingi New Yorke, tai labai abejotinas dalykas, kad su tuomi sutiktų bent vienas Sus-mo sąnarys.

Kodel New Yorke ir jo apylinkėse negalima pirkti Sus-mui namus?

1. New Yorko valstijoje yra tik 15-ka Sus-mo kuopų. Ten čarteris neįregistruotas ir vargiai jis greitai tū bus įregistruotas, nes ten yra įregistruotos didesnės ir turtingesnės organizacijos, kurios nenori įsileisti mažesniųjų. Jei čarteris neįregistruotas, tai valdžia neleids kuopoms net susirinkimus laikyti.

2. New York nėra skaitlingai lietuvių apgyventas.

3. Gerų namų New Yorke Sus-mas negali įsigyti; nes ten labai brangi žemė. Kitur už \$10,000 geresnius namus galima nupirkti, negu New Yorke už \$40,000 arba ir \$50,000.

Sulyg 115 kp. raštininko K. Strumskio nurodymų, namai reikalinga pirkti New Yorke del emigrantų globojimo. Toks nurodymas yra juokingas, nes ponas Strumskis nestato pirmon vieton Susivienijimo reikalų, bet emigrantų globojimą. Vadinasi, namai norima pirkti ne Sus-mui, bet emigrantams. Mes patartumėm ponui Strumskui nupirkti tokius namus savo lėšomis, nes Susiv. pinigai Sus-mui reikalingi. Šiandie Sus-mas turi keiliolika tukstančių dolerių, tai ir šiuos nebežinoma jau kur dėti. Jau imama rūpintis ne pačiu Sus-mu, bet emigrantais.

K. Strumskis dar tvirtina, jogei dabartiniai Sus-me rėksniai neseniai įstoje į Sus-mą ir todėl jiems nebūtų reikalo taip daug prieštarauti seimo nutarimams. Turime pasakyti, kad toks p. Strumskio tvirtinimas yra be logikos. Jei kas kadir neseniai įstojo Sus-man, tai jis vistiek skaitosi sąnariu. Gi jei tokiuo yra, jis turi pilną teisę rūpintis savo organizacija lygiai su senaisiais sąnariais.

Kun. Struckus nurodymai yra geriausi ir teisingiausi. Kun. Struckus Susiv. namus pirkti pataria Pennsylvania valstijoje todėl, kad jų nupir-

kimas daug pigiau atsieity, kad Pennsylvania yra Sus-mo centras, nes čia gyvuoja net 73 kuopos, o New Yorko valstijoje tik 15 kp., ir pagaliau, kad Pennsylvania Sus-mo čarteris įregistruotas, o New Yorko valstijoje ne.

Todel centro valdyba neturi teisės elgties sulyg 47 balsų nutarimo, bet sulyg 10,000 sąnarių balsų. Juk seimam delegatai nebuvo pasiųsti iš daugaus, bet iš Sus-mo kuopų. Ir tų pačių delegatų didžiama seime išreikšė ne sąnarių, bet savo nuomonės namų pirkimo reikale. Namų pirkimas, tai ne seimo darbas, tai visų organizacijos sąnarių sutarimas.

Bet jei jau Sus-mas negali apsieiti be savo namų, tati mes patartumėm tokius namus įsigyti Pennsylvaniajos arba Illinois valstijose. Nes šitose valstijose Sus. turi daugiausia kuopų. Namai reikalingi ne dulkėtuose miestuose, bet priemiesčiuose ir su apdirbamos žemės gabalu. Tas yra naudinga kaip pigumo, taip ir sveikatingumo žvilgsniu.

A. STANKEVIČIUS, Pirm.
J. KIZIS, Raštininkas.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALAI.

S. L. R. K. A. 31 seime nutarimas namą pirkti turėtų eiti per visų kuopų balsus. Tegu visi Sus-mo sąnariai nubalsuoja pirkti ar nepirkti. Kuomet bus nubalsuota pirkti, tuomet visos kuopos turi balsuoti ir kokioj vietoj reikia pirkti tas namas.

Jei taip, kaip aš čia sakau, nebus padaryta, tuomet nebus prieita liepto galo tame reikale. Ir po sekančiam seimui tuomet taip bus pasielgta, kaip dabar pasielgiama.

Reikia pažymėti ypač tas, kad mūsų seimai laikomi taip prastai, kad jau prasčiau nebreikia. Suvažiavę delegatai nesvarsto Sus-mo reikalų, bet tik agitacijas varo. Kiekvienam jų rupi ne Sus-mo gervė, bet koks nors iškalno užbrėžtas tikslas, kokį norima pervaryti per seimą. Be to seimuose visokie menkesnės svarbos dalykai svarstomi pradžioje ir nereikalingai praleidžiama daug brangaus laiko. Svarbesnieji dalykai atidedami seimo pabaigai ir jie svarstomi dažniausia ant greitųjų, nes delegatams prisieina kas sau skirstyties.

Taip buvo šimet ir su namo pirkimo nutarimu. Šaltai reikalas neaptarta ir ant greitųjų nubalsuota. Kiti delegatai dabar sakosi, jogei jie nežinoję nei už ką balsavę. Bet balsavę. Ir štai kokios dabar to nutarimo pasekmės.

Taigi namo pirkimo klausimą turi aptarti kuopos, visi Sus-mo sąnariai.

Jonas Grebliauskas.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALAI.

Gerbiamas kun. Struckus praktiškai ir velydamas Sus-mui gero nurodo pavojingumą

pirkti namą New Yorke, ypač kad New Yorko valstijoje nėra išimtas "čarteris" ir tokiu būdu ten negalima pirkti. Ir išties, kai kurie mūsų sąnariai suprazdami šios šalies įstatymus priversti tam seimo nutarimui priešintis. Nors kai kurie jų buvo ir seime, bet gal ten neturėjo progos išreikšti savo nuomonės. Tad dabar per laikraščius išreikškia.

Kun. Struckus nesako, kad Sus-mui nereikia nuosavų namus, bet nurodo vietas, kur yra parankiau, kur Sus-mas turi teisę pirkti namą, ir kur Sus-mui naudingiau. Bet A. K. Masandauskas kun. Struckaus naudingiems patariamams prieštarauja. Matyt, žmogelis nesupranta dalyko.

Jei tik nutarta namą pirkti New Yorke ar Brooklyne, tai jau ir butinai turime pirkti. Taip mano kai kurie sąnariai. Bet jie nežino (ar gal nepaiso Sus-mo turto), kad ką New Yorke mokėsi \$50,000, tai Wilkes Barre'ose nupirksi už \$20,000, dar geresnį namą. Kitas dalykas, New Yorke nenupirksime naujo namo. O jei kokį susenusį, aptepliotą ir nupirksime, tai Sus-mas daugias prie jo turės pridėti, negu užpelnys.

Dabar gana aišku, kur Sus-mui naudingiausias namas pirkti. Seimas sako, kad didžiūma kuopų nori namą pirkti, tad ir nubalsuota. Bet seimas neatkreipė domos, kur tos kuopos nori pirkti namą. Tokiuo būdu seimas nelegališkai nutarė pajuriniuose miestuose pirkti namą.

Bostono apskrčio 19 kuopų suvažiavime nutarta nepirkti nuosavus namus New Yorke, bet ten, kur yra Susivienijimo centras tai yra Wilkes-Barre, ar kur kitur Pennsylvania valstijoje. Bet seimas ir apskričių nutarimų nepaiso; tai kam dar tas Waterbury laikytas seimas nutarė — apskričiams turėti suvažiavimus?

Turbūt manoma, kad kuopos savo suvažiavimuose darbuosis tik seimų nutarimus pildinti. Mano nuomone, nuosavaus namo pirkimas turi būti nuodugniaus apsvarstytas, ir turi butinai būti perleistas visų kuopų nubalsavimui. Kuomet kuopos nubalsuos kur pirkti, tuomet bus legališkai ir nebus bereikalingų ginčų per laikraščius.

Turėtų būti padarytos tam tikros blankos ir išsiuntinės kuopoms. Ant blankų turi būti pažymėtos vietos, kuriose Sus-mas turi tiesą pirkti nuosavą namą. Kuomet kuopos nubalsuos, tuomet galėsime imties darbo.

Broliai, jeigu norite pirkti namą New Yorke, ar Newark, tai tegu pirmiau ten įregistruoja Sus-mą, kad jam niekas nekludytų. Aš turiu laisšką nuo mūsų valstijos Mass. sekretoriaus, kuriame rašo, kad mes neturim tiesos daryti jokios biznio, net susirinkimų. Na, duokim sau, jeigu seimas būtų nutaręs pirkti namą Bostone, tad ar būtų turėjęs tiesa tai darydamas? Ne! Kitas dalykas, ar būtų toks seimo nutarimas buvęs legališku? Ne! Todel kad valstijos įstatymai nelei-

džia. Taip panašiai gali būti ir su New Yorko, ar New Jersey valstijomis. Jeigu mes ką dirbam, dirbkim kaip mums rodo šios šalies įstatymai, o tuomet neturėsime ginčų, nei keblumų.

Taupykim pinigus kiek galėdami. Nemėtykim juos už kokius supusius žydnamius. Sakau, pirkim namus nors šiandien, bet kur Sus-mas turės sau didesnę naudą, kur atneš Sus-mui kelis šimtus dolerių į metus ir kur galimai.

Labo velijantis Sus-mui.
JONAS M. VIERAITIS,
Bostono Apskrčio pirmininkas.

HARTFORD, CONN.

PAKVIETIMAS.

S. L. R. K. A. 89 kuopa surengia išvažiavimą-pikniką, kurs įvyks rugpjūčio 6 dieną 1:00 po pietų Burnside parke. Piknikan pakviestos visos vietos katalikiškos draugijos. Kai kurios jau pasižadėjo dalyvauti.

Taigi šin piknikan kviečiami visi vietos ir aplinkinių miestelių lietuviai. Bus duodamos dovanos.

Įžanga visiems dykai.
Kviečia RENGEJAI.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALAI.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 39 kuopa, laikys savo mėnesinį susirinkimą, 6 d. rugpjūčio š. m. 3 val. popietų, Garfield Hall, 5444 So. Wentworth Ave.

Nuosirdžiai esate kviečiami visi sąnariai pribūti minėtan susirinkiman, nes bus priėmamos velykinės kortelės, už nepribuvimo papuols po bausmė.

Kuopos Valdyba.

S. L. R. K. A. 101 kuopa turės savo mėnesinį susirinkimą rugpjūčio 6 d. Dievo Apveizdos parapijos mokyklos salėje, rasidės 1:00 dieną.

Susirinkiman kviečiami atieiti visi sąnariai. Visi turi atnešti velykinės išpažinties paliudijimus.

D. S. Šulckaitė, rašt.

S. L. R. K. A. 60 kuopa, Bayonne, N. J., rugp. 7 d. turės savo susirinkimą svetainėje po numeriu 26 E. 21 gat. Susirinkimas įvyks 7:30 vakare. Visi sąnariai kviečiami ateiti.

KOMITETAS.

S. L. R. K. A. 67 kuopa, Racine, Wis., turės savo susirinkimą rugpjūčio 6 d., 4:00 po pietų, bažnytinėje svetainėje. Visi sąnariai prašomi ateiti šin susirinkiman ir atsivesti norinčius įstoti Sus-man.

J. Kesminas, pirm.

S. L. R. K. A. 173 kp., Paulsboro, N. J., susirinkimus laiko kiekvieno mėnesio pirmąjį nedėldienį. Todel kviečiami visi sąnariai ateiti ir atnešti velykinės išpažinties paliudijimas.

A. Indriunas, rašt.

SUSIV. LIET. R. KAT. AM. CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas — J. Jaroševičius, 1048 Washington St., Norwood, Mass.

Vice-pirm. — K. Krušinskas, 59 Teneyek St., Brooklyn, N. Y.

Raštininkas — J. S. Vasičiauskas, 112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Iždininkas — J. Stulgaitis, 140 S. Meade St., Wilkes Barre, Pa.

Iždo globėjai:
V. Lukoševičius, P. O. Minersville, Pa.

A. Nausiedienė, 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Dvasiškas Vadovas — kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Knygins — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.
Gydytojas — Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

CHICAGOS I APSKRICIO S. L. R. K. A. ADRESAI:

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago Ill.

Rašt. J. J. Palekas, 4528 So. Washtenaw ave., Chicago, Ill.

Ižd. J. Zakas, 3339 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Organizatoriai:
A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

S. L. R. K. A. 165 kuopos VIRŠININKŲ ADRESAI:

Pirmininkas, J. Baurušaitis, 208 No. 2nd st., Harrison, N. J.

Vice-pirm., J. Dunčikas, 201 Hamilton st. Harrison, N. J.

Raštininkas, J. Svetulevičia, 201 John st., Harrison, N. J.

Rašt. pagalbininkas, Elzbieta Mareinkevičienė, 212 Harrison ave., Harrison, N. J.

Išdininkas, J. Bacenas, 414 Hamilton st., Harrison, N. J.
Maršalka, V. Bartuškevičia, 206 No. 2nd st., Harrison, N. J.

SEKANČIAS KNINGAS VELTUI GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNYGYNĖ.

1. Gabrio "Lietuvių Lenkų unija".
2. Jono, "Diedas ir Gražina".
3. Jono, "Kalionė i Europą".
4. Jono, "Kražių Skerdynė".
5. Jono, "Konradas Valenrodas".
6. Freemanas "Europos Istorią".
7. Jocio, "Kuomi Žmonės Gyvena".
8. Jono, "Naktys".
9. Astramsko, "Petras Zemaitis".

Aplikacija turi būti pažymėta kuopos viršaičių vardais ir krasos ženklelių už 10c.

KUN. S. J. STRUCKUS, PLYMOUTH, PA.

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA.

Pirmininkas: kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm. Adv. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm: Kun. Serafinas, 2327 W. 23rd Pl. Chicago, Ill.

Sekretorius: K. Pakštas, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Iždininkas: — B. Vaišnoras, 1514 Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Iždo globėjai:
A. Nausiedienė, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.
J. Miliauskas, Pittsburg, Pa.

SVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Kelioša, 1344 So. Jackson st.
Pagalbininkas, Kazimieras Burba, 1416 So. Park ave.
Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1230 So. Victoria St.

Finansų raštininkas, Jonas Bakšys, 1327 So. Victoria st., Kasininkas, Antanas Bakšys, 1327 So. Victoria st.
Kasos globėjai:
Leonas Krikštinavičia, 1326 So. Victoria St., Adomas Jonaitis, 1326 So. Lincoln St.

1. Maršalka, Pranas Dapkas, 1407 So. Park ave.
2. Maršalka, Antanas Didjuris, 1327 So. Park ave.
Knygins Pranciškus Kaptauskas, 1321 So. Victoria, St.
Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mėnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainė, 9 ir So. Lincoln gatv.

Užgeso Šviesi Žvaigžde

Katalikiškosios Sveicarijos padangėse ilgus metus žibėjo šviesi žveigždė. Tai žvaigždė buvo Friburgo universito profesorius Gasparas Decurtins (skaityk Dekurtins).

Ateina dabar žinia, kad ta žvaigždė jau užgeso, profesorius G. Decurtins mirė.

Kad jis buvo nevien didžiū šių laikų veikėju, bet ir Lietuvos prieteliu, mes čia bent trumpai aprašysime to didžio žmogaus įdomų gyvenimą ir prakilnų veikimą.

Gasparas Decurtins buvo ne vien žymiu mokslininku, bet ir didžiū šveicarų katalikų veikėju.

Savo garbingą veikimą jis pradėjo, kaip Sveicarijos parlamento atstovas. Parlamente jis sustiprino katalikų partiją. Budamas šveicarus ir gilaus proto, turėdamas didelę iškalbą, jis netrukus tapo katalikų vadu.

Turėdamas didelę įtekme, jis ėmė išsiujuosęs darbuoties, kad pagerinus darbininkų buvį. Jo rūpesčiu ir pasidarbavimu Sveicarijos parlamento išdirbo projektą tarptautinių įstatymų, apdrausti darbininkų dorą ir sveikatą.

Tarptautiniuose kongresuose Berlyne ir Zueriche buvo išleisti įstatymai, žymiai palengvinantieji darbininkų vargus. Tuose kongresuose vienu iš žymiausių veikėjų buvo Gasparas Decurtins.

Rupindamos apsaugoti darbininkus nuo išnaudotojų kapitalistų, Decurtins mokėjo perspėti juos ir nuo kitų darbininkų išnaudotojų, vadinamų socialistais. Čia privesiu bent vieną atsitikimą.

Zuericho mieste buvo didelis darbininkų susirinkimas. Į susirinkimą buvo pakviestas ir vyriausias vokiečių socialistų vadas August Bebel, kurs iš darbininkų prakaito sau šimtus tukstančių sukrovė. Karšta Bebelio kalba, pilna neįvykdomų pažadėjimų, darbininkams labai patiko.

Bet po tos kalbos paprašė balso Gasparas Decurtins. Budamas labai šviesus žmogus, turėdamas stebėtiną iškalbą, jis kaip ant delno išrodė susirinkusiems tukstančiams darbininkų, kad Bebelio pažadėjimai, tai tušti, neįvykdoma kalba ir kad socialistų gadyntį įvyks ne rojus, tik bjauri žmonijai vergija.

Socialistų vadas Bebelis, neįstengdamas nieko prieš Decurtinsą, nuliudęs pasitaurkė iš to susisirinkimo, o Decurtins buvo darbininkų per miestą triumfališkai nulydėtas iki stoties.

Iš Sveicarijos parlamento Gasparas Decurtins buvo pakviestas į Friburgo universito profesorius. Čia jis išguldinėjo kultūros istoriją.

Kaipo žmogų labai šviesų, ir didelį darbininkų šalininką profesorių Decurtinsą labai gerbė ir popežius Leonas XIII, rašė jam savo ranka laiškus, ragino toliau darbuoties darbininkų labui klausėsi jo patarimų, rašydamas savo garsingąsias enciklikas, kuriose riša darbininkų klausimą.

Taip-pat ir popežius Pius X paskelbė raštą, išgirdamas profesorių G. Decurtins, kaipo didelį katalikų tikėjimo apgynėją.

Profesorius Gasparas Decurtins buvo prislėgtųjų tautų prietelis. Jis mylėjo ypatingai lietuvius studentus kaipo pavergtosios tautos sunus.

Ir privatiškuose pašnekėsiuose ir pagaliaus viešose studentams prakalbose jis ragindavo nuvergtuosius ypatingai lietuvius stoti į darbą tėvynę atgaivinti, nurodydavo būdą, kaip tai padaryti.

Jis buvo žadėjęs atvažiuoti į Lietuvą, kad patirinėti jos praeitį, jos vargingą dabartinį padėjimą, kad pasiskiau aprašyti Lietuvos vargus, Lietuvos reikalus, atkreipti pasaulės atidą į mūsų vargus, sukelti pasaulėje nuomonę, kad jau atėjo laikas ir mūsų nukankintąją tėvynę iš pančių paliuosuoti ir suteikti jai laisvę. Deja, netikėta mirtis nepavelijo jam įvykdyti to prakilnaus sumanymo.

Atvėjų atvėjais jis peikė lenkus už lietuvių skriaudimą.

Žodžiu sakant visą savo talentą profesoriūs Gasparas Decurtins pašventė tiegi tikėjimui ir artimo meilei.

Tegu tat jo atmintis buna garbinga per amžius. Tegu Amžinasis Tėvas jam suteikia garbės vainiką!...

Bepigu, kad ir mūsų vargšė tėvynė susilauktų kada tokių šviesių, tokių galingų darbininkų, kaip profesorius Gasparas Decurtins!...

**Iš \$100 užau-
go \$30,000, net
ir išmokėjo gryno pelno
\$8,500,00 dividendus nuo
pradžios 1915**

Tik pagalvok apie šį už-
pelną — \$100 beveik tik pe-
vienus metus atnešė dividen-
dais gryno pelno \$8,500.00

Šerai Interstate — Call-
han Zinko kasyklose, keli me-
tai atgal žemiausiai buvo pa-
duodami po 10 centų, kiek
vienas šeras. Dabar tie pa-
tis šerai parsiduoda po \$30.
Šis padavimas yra iš Zinko
kasyklų. Kitos kasyklos ypač
atnešusios dar didesnius di-
videndus.

Kas atsitiko pirmiausia ga-
atsitiktai ir vel. Pirmą negu k-
ti metai prabėgę, vel kuri Z-
ko kasykla padarys tolygin
rekordus. Zinko užpelnas ypač
taip didelis, kad žymus finai-
sų raštininkas "Saturda,
Evening Post" rašydama
apie Zinko kompaniją sako
"Didžiausios akcijonieriai ge-
riausiai verčiasi dividenduo-
se".

Mes turime Tamstai pa-
duoti Zinko kasyklų kompa-
nijos šerų. Šios kasyklos ži-
da palikti didžiausios kasyk-
los Amerikoje, tai yra -
Kingman Zinko kasyklos, k-
rių randasi Kingman, Ar.
zona.

Skaityk ir tēmyk kiek
vieną žodį šio apgarsinimo,
kiu kad be jokių abėjotin
busi įtikintas, kad tai yra la-
mės proga inešti pinigų, ku-
rie greitai laiku atneš dide-
ir užtikrintą pelną.

Kingman Apskritys

Kaipo Zinko kasyklų ap-
skritis, Kingman yra ne na-
jas, bet greitai varantis į pri-
šaki, kad reikia tikėtis, nep-
ilgam laikui paliks didžiau-
sios Zinko kasyklos Suvieny-
tose Valstijose. Nei vieno
kasyklos taip laipsniškai ne-
vysto tame apskrityje, kai
Kingman.

Tennessee kasyklų gilum-
siečia apie 1,400 pėdų yr-
sakoma, kad kas metai uždi-
ba gryno pelno po \$7,000,00
Ką atneš kada bus pasiekt
giliaus, tai sunku apskaičiuoti.

Goleconda kasyklų giluma
apie 1,000 pėdų, sako išduo-
da vertės kas mėnuo nu
\$300,00. Kada šios kasyklo
bus geriausios išobuolintos, at-
neš tiek, kaip Ten-
ssee.

Kingman Zinko kasykl-
gilumas siekia tik 260 pėdų.
bet užtenka gilumo parodyti
kad šiose kasyklose randas-
milžiniški sluoksniai geriau-
sio Zinko rudžių.

Rudžių sluoksniai ir kru-
vos beveik visur, taipgi ati-
dengia didelės masas rudžių
kurios yra labai augšto laips-
nio.

Kada Kingman Zinko ka-
syklos bus iškastos gilum-
1,400 pėdų, kaip Tennessee
tada nėra ko kalbėti kokio
bus didelės kasyklos.

Dabar yra daug geresnės
kasyklos negu Tennessee bu-

o, kuomet tokiam vystymo-
laipsnyje buvo. Ir nėra ko
abėjoti kad nebutų geresnės,
kuomet bus gilio 1,400 pėdų.

Tik pamanstyk rimtai ką
ai reiškia Tamstai, jeigu
Tamsta dabar nusipirksi kiek-
uo manęs šerų, už kuriuos
dabar tēmokėsi tik po 60
centų už kiekvieną šerą.

Jeigu Kingman Zinko
kompanija ant metų uždirbs
po \$7,000,000, kaip Tennessee
idarą, tai Tamstos bus gry-
us pelnas ant metų di-
videndais kaip 1,000 nuosimčių
it ineštų pinigų.

Telegrafikos Žinios

Beveik kiekvienos dienos
urbas parodo pasigerinimą
Kingman Zinko kasyklose.
rezidentas šios kompanijos.
k ką sugrįžo į kasyklas iš
Chicago ir prisiuntė sekan-
telegramą, liepos 21 d. šių
etų:

"Dvi dieni užėmė peržiūrė
ir ištvinėti kasyklas, gero
ipsnio rudys yra iškamos
rytinio šono; pastačiau di-
snės jėgas kasėjų padidin-
produkciją, rytoj liuduoja-
e kita karą; kasyklos turi-
nkla didelio produkto kaip
dabro, vario ir Zinko".

Šis trumpas pranešimas
nug ką mums reiškia. Tas
sako, kad ten yra iškama-
inama geros vertės ru-
s; kad darbininkų skaičius
didintas, kad padidinus
produkciją, tas reiškia dides-
is išdavos išvežimas; kad
u liuduoja kita karą 22 d.
epos, bet geriausi žinia, kad
dabro, ir vario radimas
idinas.

Tvirta Ypatybė

Rudyse randasi nemažai
akso su geru sidabru ir
angiu variu, Zinkas tai gry-
is pelnas.

Šis vienas faktas apie Kin-
man Zinko kasyklas daug
reiškia kapitalo inešėjams.
ors geriausi autoritetai ne-
di manyti, kad Zinkas
satpigtų kaip pirmiausia bu-
o, Zinko kasyklos turėtų mi-
nišką naudą iš aukso, si-
abrō ir vario. Iš to galėtų
delės kasyklų lešas apmokė-
. Tas atneštų pelną, iš šių
asyklų darbo, kad ir Zinko
rekė taip nupultų, kad jau
tos Zinko kasyklos turėtų
žsidaryti.

Kada Zinkas parsiduoda
ugšta prekė, tai auksas,
idabras ir varis
Kingman Zinko kasyklose yra
kaitoma pašalinis pelnas,
uris nieko neprėkinoja. Ta-
alinga ypatybė apie šia pro-
ja tvirtai apsiereiškia patyrū-
iems kasėjams. Daugelis iš jų
ra užinteresuoti šia nepap-
asta proga inešti vaigion ir
lideliai pelningon vaigion.

Kilimas Prekės

Prekė Kingman Zinko šerų
akils į keles dienas. Taip
laug yra mums rašę ir pra-
ę palaikyti atdarą biskį il-
iaus šią progą užsirašan-
iems šerūs ant dabartinės
rekės, mes ir stengiamės
iek galėdami tą palaikyti, bet
ardan teisybės visiems mes
urime parduoti šerūs po 60
centų, tiems kurie prisiunčia
irma užsisakymus, ir užsisa-
ymai ateina greitai, kad pas-
kirimas parduotas po 60 cen-

ty kiekvieną šerą, tai yra lyg
kad perasantis užsisakimas.
Tegalima buti tikram gauti
šerūs po 60 centų, reikia tuo-
jaus prisiųsti užsisakymus.

Faktai kurie gali įtikinti

Mūsų apgarsinimas savai-
tę atgal davė Tamstoms daug
faktų, kurių čia nebeatkartoi-
sime, bet sekantieji faktai
yra sutrumpintoje formoje, ku-
rie įtikins Tamstą.

1. — Produktas, dabar iš-
duodančių kasyklų, tuojaus bus
išmokančių dividendų liste.

2. — Nepaprastas dabarti-
nis stovio vystimosi.

3. — Nuosavybės surink-
tos per patyrusius kasėjus,
kurie gerai susipažinę su ap-
skričiu, taipgi jie yra jau
padarę geras pasekmės t. n.

4. — Artimiausiai dviems
stebėtinoms Zinko kasykloms.

5. — 260 pėdų šaftas su
daug sluoksnių rudžių.

6. — Gysla nuolatos geri-
nasi, kartu su gilinimusi šaf-
to ir rudžių sluoksnis plati-
nasi.

7. — Absoliutiškai atsa-
kanti tirpinimo išdava.

8. — Padavimai įvairuoja
per bankierius ir kitus ant
žemės.

9. — Brangus tirpinimas
sutraukia kad negali būti da-
bar dubeltavota.

**Pirk Kingman Zinko kasyklų
Šerūs po 60c**

Kada Tamsta apsvartysi
stebėtiną galėjimą Kingman
Zinko šerų, Tamsta pripažin-
si, kad tie šerai turi but par-
duodami brangiaus, negu po
60 centų. Interstate Callahan
šerai pakilo 300 kartų aug-
ščiau kaip keli metai atgal
juos parduodavo. Mes nežu-
rime ant nieko kaip tas dide-
lis, bet prirodymas yra tvir-
tas, kad Kingman Zinko ka-
syklos išsivystis vienos iš di-
džiausių Zinko kasyklų šia-
ne krašte, nera kitoki būdo
paimti tą milžinišką pelną iš
inešto pinigų šerūs, kaip
tuojaus nusipirkti šerūs už
dabartinę prekę.

Nėra laiko abėjoti arba
atidėlioti. Šie šerai į trumpą
laiką pakils. Bus tikras pri-
siųsti savo aplikaciją šeroms
ant laiko — siųsk šiandien.
Bile koki pareikalauta pla-

tesnė informacija bus tuo-
jaus prisiųsta, bet atsimink!
Kreipkis tuojaus, nes laikas
korespondencijoms beveik
prabėgęs. Geriausia dabar
tuojaus išpildyti užsisakymo
kuponą, paskum gauti čekių
kningutę, arba išpirk Money
Order.

Siųsk pinigus ir susineši-
mus:

**A. M. MATTHEWS
5 E. Fifth ave.
GARY, IND.**

A. M. MATTHEWS,
5 E. 5th Ave., GARY, IND.

GERB. TAMSTA: —

Šiuomi užsisakau

Šerų iš KINGMAN ZINC MINING CO., už kuriuos aš sutinku mokėti

po 60 c. už šerą.

Čia inedu \$ (\$) kaip mokėstj už tai:

Išrašykite sertifikatus vardu

Adresas

Čekius ar Money orderius reikia išrašyti vardu A. M. MATTHEWS.

**Dienraštis
'DRAUGAS'
KAINUOJA TIK
\$3.00 METAMS**

Užsimokant tiesiog į
"Draugo" Administracija
"Metraščių" duodame
dovanų.
Siųsk pinigus šiandien
"Draugas"
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Mokykloms Vadoveliai.

No. 735 LIETUVOS ISTORIJA. Sutaissė Pranas, 112 pusl.	25c.
Drutais drobės apdarais	35c.
1099 KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS Su-
rengta ir užgirta trečiojo Baltimorės Konsilijaus. Pa-
gal anglišką sutaissė Kun. F. B. Serafinas. Dalis I	15c.
1100 KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS
Dalis II	25c.
1105 TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Su-
taisyta mokytojaus Juozo Damijonaičio, perspausta
iš Trečiosios Laidos	35c.
1133 A B C Rašymo ir Skaitymo Pradžiamokslis. Su-
taissė mokytojas Juoz. Damijonaitis. Dalis I. Kie-
tais drobės apdarais	25c.
1134 SKAITYMO PRADŽIAMOKSLIS. Dalis II. Su-
taisyta J. Damijonaičio. (Vartojama vietoje "Vai-
ky Zvaigždutės"), kietais drobės apdarais.	35c.
1138 GEOGRAFIJOS VADOVELIS. Su paveikslais ir
spalvotais žemėlapiais. Sutaissė Juoz. Gabrys. 77 pusl.	75c.

Užsakymus siunčiant adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street.

Chicago, Ill.

NAUJAS KNYGŲ KATALOGAS

Šios knygos gaunamos "Draugo"
Kningyne. Užsakant pažymėkite kni-
gos vardą ir numerį. Pinigus mažiaus do-
lerio galima siųsti krasos ženkleliais.
Adresuokite:

"DRAUGAS",

1800 West 46th Street, Chicago, Ill.
No. Kaina

Tęsa

643. Iš kur atsirado mūsų naminiai
gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal
Lukoševičių sutaissė Šer-
nas. Su paveikslėliais. Chica-
go, Ill., 1901, 73 pusl. 20
644. Kaip gyvena augmenys? Pagal
Lunkevičių ir kitus sutaissė Šer-
nas. Supa veikslių. Yra tai
aprašymas apie įvairius mūsų
žemės augalus, jų judėjimą ir
atmainas, gyvų ir plėtojimąsi nuo
pat menkiausių paveldų iki di-
džiausių ir tobuliausių. Chica-
go, Ill. 1901. 129 pusl. 35
650. Kada ir koki būdu gali svietas
kada nors pasibaigti. Parašė
prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vo-
kiečių kalbos vertė J. Ilgaudas.
Chicago, Ill., 1906. 135pusl. 35
655. Kiek senovės Graikai ir Romė-
nai prisidėjo pastumėjimui gam-
tos mokslų priekyn? Iš visokių
autorijų sutaissė J. Šliupas M. D.
Chicago, Ill., 1909 m., 89 pusl. 20
660. Oros, Vanduo, Sviesa ir šiluma.
Lekcija prof. Blackman'o. Su-
taissė Šernas, S. u paveikslėliais.
Aprašo seniausių gaidynių įvai-
rius sutvėrimus gyvenusius ant
žemės. Chicago, Ill., 1900. 370 p. 1.00
Apdaryta 1.25
686. Žvėrys ir žmogus. Pagal
Schmededlį sutaissė Šernas. Apie
sudarimą kuno visokių žvėrių
paukščių, sąnarkojų, žarnapilvių
ir žmogaus. Kiekvienas žvėris
arba gyvis aprašytas su viso-
mis jo ypatybėmis ir kokia gy-
vūnų giminė jis tveria. Su pa-
veikslėliais. Chicago, Ill., 1906
m., 313 pusl. 1.00
Apdaryta 1.25
703. Ethnologija, arba istorija apie
žemės tautas. Pagal Dr. H. Ha-
berlandą parašė Šernas. Su pa-
veikslėliais. Aprašo apie visas
mūsų pasaulio žmonių veisles,
arba rases. Ji parodo visų vie-
patysčių visų žemės kraštų ir
net mažiausių šalių žmonės ir
jų paveikslus. Aprašo jų kilmės,
parodą, tikėjimą, papročius, ir
užsiėmimą. Chicago, Ill. 1903
m., 667 pusl. 2.00
Ta pati audimo apdaruose 2.50
708. Istorija abeln. Dalis I. Nuo
seniausių laikų Chinijos 2800 m.
prieš Kristaus iki galutiniam iš-
dalinimui imperijos Aleksandro
Makedoniškojo 146 m. prieš Kri-
stų. Surašė Dr. A. Bacevičia.
Su paveikslais, parodančiais tų
laikų piramidas, sienas pilių,
tvirtovių, tipus kunigų ir ka-
reivių. Hieroglifus, Akkadų ra-
što ir tt. Chicago, Ill., 1904 m.,
498 pusl. 1.00
710. Istorija Suvien. Valstijų. Šiau-
rinės Amerikos, nuo atradimo ir
dar prieš atradimą Amerikos
iki 1896. Aprašo kaip Kolum-
bas atrado Ameriką, kokie čia
Jėzaus Kristaus. Teatrinis vai-
dinimas dešimtis skyrių su 32 a-
tidengimais. Pradedant nuo Za-
karijo, šv. Jono tėvo, lig Jėzaus
Kristaus į dangų užžengimo.
1911, 105 pusl. Didelio formato. 75
Ta pati audimo apdaruose 1.00
712. Iš muziko sritys arba trumpas
aprašymas muzikos ypatybių ir
lietuviškų senovės muzikališkų
instrumentų. Parašė Mikas Pet-
rauskas. Chicago, Ill. 1909, 24 p. 10
772. Vidurinių Amžių Istorija, III
dalis. Parašė S. Tjunnaitis. I
Piet-Ryčių Europa ir totorių
užpulimas; II šv. Liudvikas IX
ir paskutinės kryžiaus karės,
Francijos įsigalėjimas. Parla-
mento pradžia Anglijoje. III
Lietuvos pradžia. Rimgaudas,
Mindaugas, Lietuvos karaliai.
IV Kryžiaus karės pasekmės.
Europos visuomenė viduram-
žiuose. Seinuose, 1913, 62 pusl. 20
(Toliau bus)

Chicagoje

LIETUVOS ŠELPIMO DELEI.

Vakar "Aušros" svetainėje įvyko susirinkimas atstovų laikinių vietinių lietuvių draugijų. Tartasi, kokiuo būdu pasekmingiau šelpti badujančius viengėnius. Iš draugijų atstovų norima sutverti tam tikrą komitetą, kuris surinktų pinigų be pagalbos jokių fondų šių tuojaus Lietu-

Tas labai nepatiko policijos viršininkui. Jis žadėjo paliosuoti nuo tarnybos veiklesnius klubo organizatorius. Sužinoję tai kiti klubo šarariai apreiškė, kad jeigu bent vieną jų draugą viršininkas pavarys, tai jie visi (1800) atsisako pildyti policijonų pareigas. Bet policijos viršininkas nenusigando savo pavaldinių grąsinimo ir paliosavo iš policijos sąstatos klubo prezidentą, vice prezidentą, sekretorių ir išdininą.

Dabar užtat ir laukiama tvarkos atstovų streiko.

PABRANGS PIENAS.

Pieno bendrovė "Bowman Dairy Company" paskelbė, kad nuo rugpjūčio 1 dienos šių metų už kvortą pieno reikės mokėti ne 8 centai, bet 9c.

PROKURORAS PRIEŠ MIESTO MAJORĄ.

Apskričio Cook prokuroras Hoyne turįs rankose faktus, kad Chicago majoras Thompson didžiosios salimininkų nebaudžias už svaičių pardavinėjimą nedėdieniais. Majoras atimtas salimų leidimus tik iš demokratų salimininkų.

Hoyne pradeda kovą prieš majorą.

NAUJAS UOSTAS (MUNICIPAL PIER).

Dabar miestelėnai ypač mėgsta lankytis naujai pastatytame uoste. Tai vienas didžiausių pasaulyje uostų. Beveik ant mylios jis išsikiša gilumon ežero Michigan.

Ši uostą pradėjo statyti kovo 16 dieną, 1914 metų. Nors dar jis ir dabar galutinai neužbaigtas, bet publikai jau atdaras. Statymas šio uosto miestui ligšiol kaštavo arti 4,000,000 dolerių. Čia yra didžiausios salės koncertams, šokiams ir šiaip jau pasisėdėjimui. Gale uosto padaryti du gražūs, augštie bokštai, nuo kurių matyti gražus ežero reginys.

Įžanga — dovanai. Kasdien čia atsilanko nuo 175,000 iki 200,000 žmonių. Vakarais buna koncertai.

SUSIRINKIMAS.

Lietuvos Vyčių 36 kuopos (4400 So. Fairfield ave.) pa laikys savo pusmetinį susirinkimą, ketvergų vakare, 7:30 valandą, rugpjūčio 2 dieną, bažnytinėje svetainėje, 4400 So. Fairfield ave. Kviečiami šarariai susirinkti šin susirinkimam ir kuodaugusia naujų atsivertusių prisirašymui.

Valdyba.

VINCAS STANCIKAS yra mūsų įgaliotas agentas rinkti prenumeratą "Draugui" ir priiminėti pinigus Chicagoje ir aplinkinėse.

"DRAUGO" ADM.

"DRAUGO" Administracija atdara nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak. Uteninkais, Ketvergais ir Šabatomis iki 8 val. vakare.

PRANEŠIMAI.

REIKALAUJAME GERU AGENTU, užrašinėti, "Life Assurance" geriamis vyrams darbas ant visados alga gvarantuojama \$15.00, ir komisijas į savaitę, patirimas nereikalingas. Atsiųskite, nuo 8 iki 10 val. ryto kas dieną, pas THE PROVIDERS LIFE ASSURANCE CO. District No. 4, 6255 So. Ashland ave., Assistant Superintendent.

JOSEPH J. PALEKAS.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda duonos kiapyklą (piekarnia), geroj lietuvių apgyventojų vietoj, su visais intaisiniais, geras kėlis, vežimas, ir autuobilis. Savininkas parduodamojo bižnio. Laidvikas Gotautas, 1909 So. Jefferson st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA BARBERNĖ.

Su visais įtaisymais. Priežastis — savininkas eina į kita bižni. Gera vieta.

V. STANKEVIČIUS, 4508 So. Paulina st., Chicago, Ill.

ISRENDAVOJIMUI.

Barbernė geroje vietoje. Renda pigi. Atsiųskite. 4642 S. Mozart St.

Parsiduoda pigiai namas pragyvenimui 4 familijų. Priežastis parduoti: Savininkas mirė, savininkė su ma-

žais vaikai nesugebia valdyti. Atsiųskite tojus. Mrs. Anna Sedlak, 4502 Justine st., Chicago, Ill.

Parsiduoda lietuviška barzdasku tikla Barber Shop) 4 kreslai. Biznis išdirbta per 5 metus. Parsiduoda pigiai už \$100.00, seniaus buvo mokėta \$300.00. Atsiųskite tojus: FRANK KUZLEIKA, 121 Marmak st., Manchester, N. H.

STERNO SOKIŲ MOKYKLA.

950 - 952 Broadway, kampas Myrtle ave. L. Station phone Bushnick 4943. Brooklyn N. Y.

Ši sokių mokykla įsteigta 35 metai tam atgal. Sokių mokytojai turi didžiausią praktiką. Musų mokykloje išimokino dailiai soko tūkstančiai mokinių. Mokiname visus modernius sokius: "Tox trot", "Walz", "Two-step", "One-step", "Synlopation" ir kitus gražiausius sokius pastarųjų laikų. Ši mokykla atdara per visą vasarą, kaip rytai, taip ir vidurdieniais ir vakarais. Nėdeliomis taigopi atdara galite imti ir privatusis lekcijas. Kas nori greit ir dailiai išimokyti soki kreipkities prie musų asmeniškai arba per laiškus ar telefoną.

MASTER SYSTEM

DABAR YRA GERIAUSIAIS LAIKAS.

Išmokyti kirpimo ir "designing". Mes galime gauti jums atsakymų ir geras apmokama ir tą į trumpą laiką. Jūs gausite privatusis instrukcijas ir praktišką patarimų mokindami. Mes taipgi turim siuvimo skyrių, kur mokiname siuti rankoves ir kšienius daryti ir progti. MUSU MOKINIAI priimami visose apmokamose firmose Chicagoje. Dieninės ir vakarinės instrukcijos. Jos. F. Kasmicka, viršininkas, Priešais City Hall, Kambariai 416-417, 118 N. La Salle st.

Didelis išpardavimas bučernės formėlių atsilbus buvusio bučernė po antrašų 928 W. 33rd st., rugp. 4, 1916 m., 10 val iš ryto. Išpardavimas. JUOZAS GUŠCIUS.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGAS vyras su prantąs ir galįs vartoti typewriter prie atsakymėnimo laišku. Gera proga geram vyrui. Darbas ant visados. Alga gera.

Atsiųskite laišku pas: A. M. MATTHEWS, 5 E. 5 ave., GARY, IND.

Reikalingas vargonininkas gerai suprantąs savo amatą.

Kun. E. Grikis, 404 Church st., New Britain Conn

REIKALINGA mergina prie ofiso darbo. Pageidaujama galinti versti iš angliško į lietuvišką ir typewriting. Darbas nuolatinis ir geras.

Atsiųskite laišku pas: A. M. MATTHEWS, 5 E. 5 ave., GARY, IND.

Tojus reikalingi darbininkai. Užmokėstis geras. Atsiųskite: Zippmann Teaming Co. 48th st., and So. Kedzie ave.

Geriausias pasaulyje prosas. Ikaista pats per save, var-tuojant gasoliną, kerosiną, arba alcohol, lengvai uždegamas, dega be smarvės, tesudega už vieną centą per 4 valandas. Sveria 6 lb puse svarus. Kaina \$4.50 su pristatimu. Gvarantuojame jai nepatinka sugražiname pinigus atgal. Adresas: The Lithuanian Mail Order House 3356 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Drover 8167.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškios ir lietuviškos kalbos, aritmetikos, knygyvedystės, stenografijos, typewriting, pirkybos teisės. Suval. Valst. istorijos, abetnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailiarakystės. Mokymo valandos: nuo 8 iki 9:30 iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30 3380 Emerald ave., CHICAGO, ILL.

DA. J. GINSBURG, 30 metų praktikojančias lietuviškas daktaras. Aš egzaminuoju žmogaus kraują su lyg naujausia metodu, taipogi duodu ir vaistus, kurie valina kraują. 800 - 802 W. 12th st., Kampas Halsted, Chicago.

Phone Yards 2721 DR. J. JONIKAITIS Gydas Vyry, Moterų ir Vaikų Ligas. 3337 So. Morgan, st. CHICAGO, ILL.

Turėdamas skaudančias akis atsilankykite pas: Dr. W. JUSZKIEWICZ 1155 Milwaukee ave. Chicago. Valandos: 9 val ište iki 9 val. vak. kasdien. Nėdelėdieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val po piet.

VYRAI Teiraukities pas Dr. Ross, apie bile silpnumą, nervų, kraują ar kitas ligas. Ateik Pasikalbėti tau tas niko nekainos DR. B. M. ROSS 35 So. Dearborn St., Grilly Bldg. Kampas Monroe st. Imk Elevatorių iki 5 lubų. Valandos: Kasdien 9 iki 4. Nėdelėdienimis 10 iki 1. Sėdėdies, Patnyčios ir Subatos vakarais 7 ki 8:30. Dvidešimt trys metal toj patoj senoj vietoje.

Bell Service Sujungia Fabriką su Ofisų

Bell telefonas sujungia fabriką su ofisu, kuris yra pats vidurys pirklstės.

Bell service padeda Jums susinėti tarpe Jusų plentos. Taip kad rodos viskas būtų po tuo pačių stogų.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Moksleivis

Amerikos Lietuvių R.-K. Moksleivių Susiv. ORGANAS

Vienatinis mėnesinis lietuvių moksleivių laikraštis. Jame telpa gabiausių moksleivių raštai. Kaina metams \$1.00; pusei met. 50 c. Užsisakyk tojus:

"Moksleivis"

43 Chapel St.

Westfield, Mass.

DIDŽIAUSIS VALSTYBINIS BANKAS BRIDGEPORTE. CENTRAL MANUFACTURING AND TRUST BANK

1112 West 35th st. netoli Morgan st. Chicago, Ill.

KAPITALAS ir PERSIVIS \$300,000.00

3 Procenta mokame už padėtus pinigus. Darome paskolas, parduodame namus ir lotus. Taipogi parduodame laivakortes ir siunčiame pinigus į visas dalys svieto.

Mes sujieškome jums gimus, kurie yra užimti po Voketiją arba pabegę Rusijon. Tikrai kreipkitės ypatingai arba per laiškus. Jonas S. Czaikowski, Lietuvių skyriaus vedėjas.

Valandos nuo 9 ryto iki 4 po pietu, Subatomis iki 9 v. v.

Ar Nori Uždirbti Pinigus?

Jei taip, tai prisidėk prie Namų Budavojimo Bendrovės ir naudokis progomis, kurios yra Chicago Real Estate biznyje.

Lietuvos Vyčių Building and Loan Association

yra geriausia ir saugiausia vieta dėl kiekvieno taupomų pinigų. Čia dedami pinigai atneš didesni nuosimti, negu kitoje bankoje. Indėjęs čia pinigus žinai, kad tavo pinigai yra valdomi ir saugomi patikimų lietuvių ir apverčiami lietuvių biznio pakėlimui. Jei nori pirkti ar budavoti namą, kreipkis į šią Bendrovę, o gausi sveiką patarimą ir reikale galėsi pasiskolinti pinigų ant lengvų išmokėjimų.

Bendrovės susirinkimai atsibuna kiekvieną pamedelio vakarą nuo 7:30 iki 9, šv. Jurgio parapijos salėje, pirmos lubos, dešinejame kambaryje, 32nd. pl. ir Auburn ave.

Į bendrovę gali įsirašyti abiejų lyčių asmenis lygiomis teisėmis be skirtumo amžiaus.

Paul P. Baltutis, prez., 3315 S. Halsted st
Geo. Zakas, vice prez., 3339 Emerald ave
John J. Kazanaukas, sekr., 2237 W. 22 str.,
Paul Mulevičius, išd., 6329 S. Fairfield ave.
A. A. Šlakis, advokatas, 3255 S. Halsted st,

Direktoriai:

M. Janušauskienė, P. P. Baltutis, Elena Jovaišaitė, P. Mulevičius, Josefina Adomavičiūtė, J. J. Kazanaukas, A. S. Pročėnaukas, J. Tumašonis ir G. Zakas.